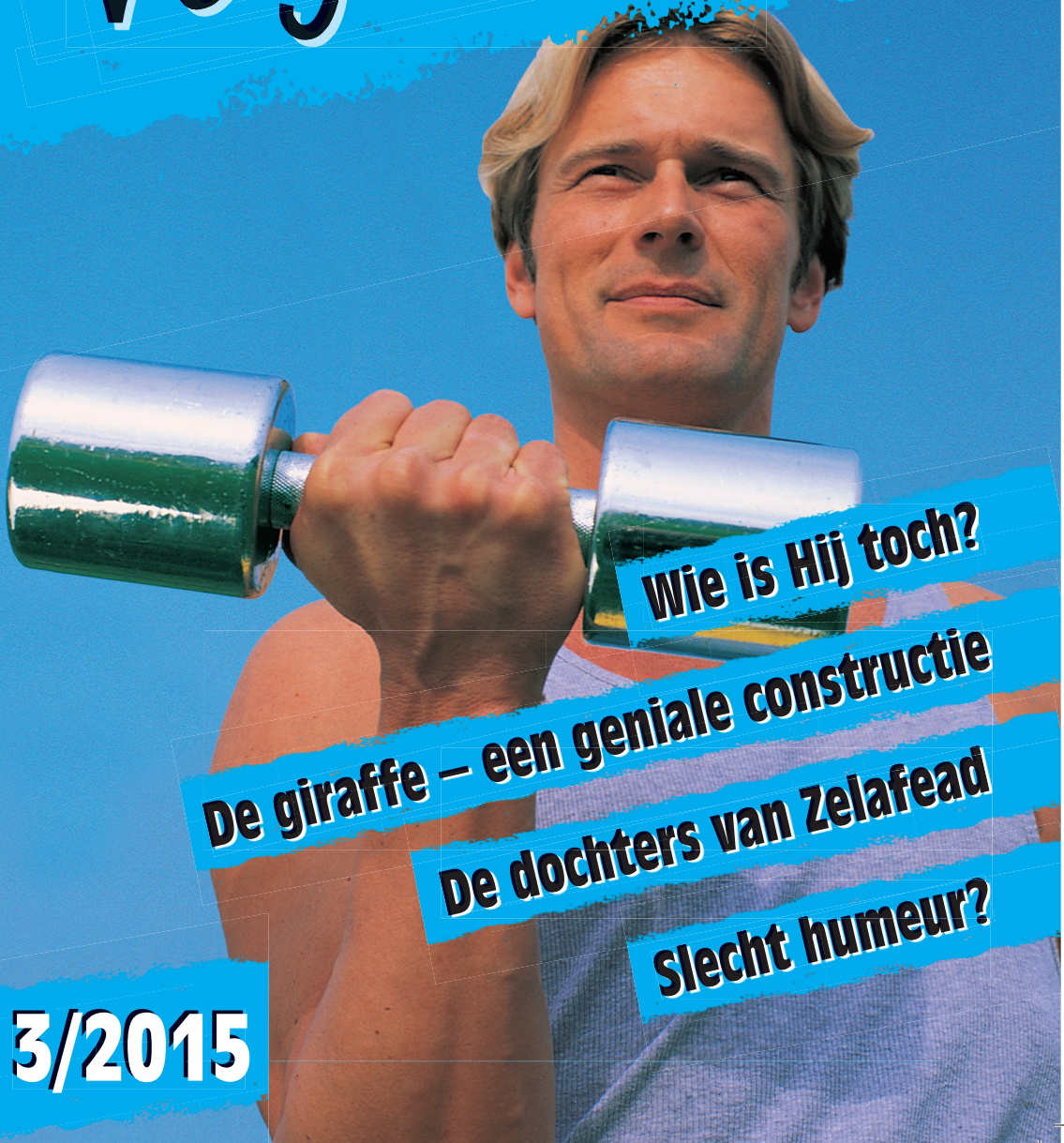

Volg Mij!

Tijdschrift
voor jonge
Christenen

Wie is Hij toch?

De giraffe – een geniale constructie

De dochters van Zelafead

Slecht humeur?

3/2015

Inhoud

■ Uit de actualiteit:	
'Kracht om te leven'	4
■ Jezus Christus:	
Wie is Hij toch?	10
■ Bijbelstudie:	
Het Boek Spreuken (3)	13
■ Vragen en antwoorden	
Bestemd voor het eeuwige leven? (Hand. 13:48)	19
■ De Bijbelse praktijk	
Slecht humeur?	21
Godvrezendheid	23
■ Personen in de Bijbel:	
De dochters van Zelafead	27
■ Levensportretten:	
Gods werk in cel en concentratiekamp	31
■ Goed Nieuws:	
Geloven met het hart	36

Colofon

© en abonnementen:

Stichting Uit het Woord der Waarheid
www.uhwdw.nl / www.debijbelvoorjou.nl
Postbus 260
7120 AG Aalten (Nederland)
Tel. 0543 - 47 17 46
e-mail: bestel@uhwdw.nl
Alle vragen i.v.m. abonnementen
richten aan de uitgever!

Redactie:

www.ChristelijkJeugdwerk.nl
E-mail: VolgMij@christelijkjeugdwerk.nl

Lay-out en ontwerp:

Andre Dietermann, www.dtp-medien.de

Volg Mij! verschijnt min. zes keer per jaar. Abonnementsprijs Nederland 18,95 euro, Europa 26,95 euro (incl. verzending).

Gebruikte Bijbelvertaling: veelal de Herziene Statenvertaling, soms de Statenvertaling 1977 en wat betreft het Nieuwe Testament de Voorhoeve-editie.

Deze editie van 'Volg Mij!' omvat een breed scala aan behandelde thema's uit heel verschillende periodes. Het begint (gelet op de tijd) in het Oude Testament. Gelukkig zijn het beslist niet alleen maar geloofsman-
nen die God ons als voorbeeld laat zien. Deze keer zien we ook een paar 'vrouwen in het geloof', vijf zussen ('De dochters van Zelafead'), die met name voor onze lezeressen een aansporing zijn.

Maar jonge broeders zullen het artikel niet simpelweg overslaan. Het kan zeker geen kwaad om ons door de geestelijke gezindheid en toewijding van deze vrouwen te laten inspireren – temeer omdat ze ons in verschillende opzichten beschaamd maken.

In artikelen over de tijd van het Nieuwe Testament komen we vooral onze Heere Zelf tegen ('Wie zeggen de mensen, dat Ik ben?'). Hij was als Mens de Verworpene en Verachte. En wat betekent Hij voor ons? Hoe reageren wij wanneer Hij vandaag in ons bijzijn bespot wordt?

Verder een verslag uit de tijd van de Tweede Wereldoorlog, waarin Christenen omwille van hun geloof in het concentratiekamp belandden. Het laat ervaringen zien die niemand van ons persoonlijk kent ('Gods werk in cel en concentratiekamp'). Dit artikel maakt duidelijk: juist in de heel donkere tijden van ons leven is de Heere bij ons.

In een ander artikel lezen we over een actie die veel Christenen in Duitsland heeft beziggehouden: de missionaire verspreidingsactie van het boek 'Kracht om te leven'. Dat boek is weliswaar niet in het Nederlands verkrijgbaar, maar het artikel geeft algemene criteria door waarmee we kunnen leren om diverse soorten evangelisatie-materiaal te bekijken vanuit de Bijbel; daarom leek het ons toch nuttig het te plaatsen.

Ten slotte gaat het nog om ons Christen-zijn in de praktijk van elke dag. Welke plaats neemt de dienst aan God in mijn leven in? Hoe ga ik om met het probleem van een slecht humeur? Als het gaat om praktische adviezen voor het dagelijks leven, mogen we je aanmoedigen om verder te gaan met de studie over het Boek Spreuken. Want je leest daar dat de spreuken van Salomo bedoeld waren 'om bekend te worden met wijsheid en vermaning, om woorden vol inzicht te begrijpen ..., om aan de jongeman kennis en bedachtzaamheid te geven' (Spr. 1:1-4).

Veel zegen en leesplezier gewenst!

de redactie

'Kracht om te leven' - échte levenskracht?

Zelden heeft een boek voor evangelisatie en de verspreidingsactie ervan zoveel stof doen opwaaien als 'Kracht om te leven'. Het gaat om een vrij eenvoudig boek dat in Duitsland gratis per telefoon, fax of e-mail besteld kan worden en de lezers tot bekering moet brengen. Met een uitgebreide reclamecampagne werd zowel op tv als ook op posters en in kranten verwezen naar het boek 'Kracht om te leven'. Je krijgt het een paar weken later samen met een evangelie naar Johannes thuisgestuurd. 'Op een dag las ik in de Bijbel en besepte dat het echt mogelijk is door het geloof in Jezus Christus een persoonlijke relatie met God op te bouwen. Dus bad ik en vroeg God om mijn zonden te vergeven. Vervolgens legde ik mijn leven in Zijn handen', schrijft Nancy DeMoss in een begeleidende brief bij het pakketje met boeken. Het boek zelf wordt in opdracht van de stichting van Arthur S. DeMoss verzonden, die tot de conservatieve evangelicals in de VS gerekend wordt. De auteur is Jamie Buckingham. Wij nemen dit artikel in ons Nederlandse tijdschrift op, omdat vergelijkbare evangelisatieboeken en -methodes ook in ons taalgebied met regelmaat opduiken.

Waarom heeft dit boek zo'n opzien gebaard?

Het is verbazingwekkend dat deze actie met zo'n levendige belangstelling van de kant van de media gevolgd wordt. In veel dagbladen zijn recensies gepubliceerd. Natuurlijk, dit boek en de hele campagne komen uit de VS. Maar dat alleen is nog niets nieuws. Juist het feit dat het om iets Christelijks gaat en er desondanks niet, 'zoals het hoort', was overlegd met de 'gevestigde' kerken in Duitsland, veroorzaakte aanzienlijke ophef.

Zo verweten de sektenexperts van diverse kerken de DeMoss-stichting radicaliteit in bijv. de afwijzing van homoseksualiteit en abortus. Tegelijkertijd werd hardop de vraag

gesteld of het bij deze actie om een ondersteuning van een sekte, zoals Scientology, zou gaan.

Ook onder wedergeboren Christenen ontstond een zekere onrust. Gaat het bij 'Kracht om te leven' om een actie die je moet ondersteunen? Of laat je je dan in met een sekte? Wordt hier werkelijk het Bijbelse evangelie verkondigd? Wie zit er eigenlijk achter deze campagne?

Het feit dat de advertenties heel vaag waren, heeft zeker tot deze verwarring bijgedragen. Een onervaren lezer had in eerste instantie niet door dat de hele zaak iets met de Bijbel en het Christendom te maken had. Dat hoorde hij via de media¹. We willen daarom in het kort de echte doelen van het

¹ Vanuit het perspectief van een marketing-manager lijkt dit misschien heel attractief, maar vanuit de bijbelse eerlijkheid en transparantie kun je hier zeker wel vraagtekens bij plaatsen.

boek schetsen en daarbij ook een aantal punten van kritiek aanroeren. Maar laten we er vooral over nadenken wat wij als Nederlandse Christenen van deze campagne kunnen leren.

Waar gaat het om bij 'Kracht om te leven'?

Het is niet mijn bedoeling om de inhoud van het boek tot in detail samen te vatten of te recenseren. In een zeer goed leesbare stijl wordt de weg naar gemeenschap met God beschreven, verlichtigd met vele kleine berichtjes en onderbouwd met waardevolle Bijbelteksten.

Wanneer gelovigen zich door de Heere laten inzetten en Hem dienen, zullen ze zeker ook fouten begaan, maar ze zullen ook Jezus Christus en Zijn Woord laten zien. En dat is in dit boek zonder meer het geval. Daarom willen we om de zegen van de Heere vragen over dit werk, opdat vele mensen zich tot Hem bekeren.

Ik wil de inhoud kort verduidelijken aan de hand van elk hoofdstuk:

1. Het doel bereiken: Hier beschrijven negen bekende en succesvolle persoon-

lijkheden in het kort hoe ze Christen zijn geworden, wat voor hen als Christen belangrijk is en wat hun levensdoelen zijn.

- 2. U bent speciaal voor God:** De schrijver maakt duidelijk dat God graag elk mens heel persoonlijk wil winnen. Het ligt niet aan God, wanneer de mens zich niet bekeert en zijn zonden niet belijdt.
- 3. Hoe u vriendschap met God kunt sluiten²:** In dit hoofdstuk stelt Buckingham de weg terug naar God in vier stappen voor. Hij eindigt met het persoonlijk aannemen van Jezus Christus als Heere en Verlosser.
- 4. Hoe u zich verder kunt ontwikkelen:** God is niet klaar met de mens wanneer hij zich bekeerd heeft. Iedereen moet geestelijk groeien. Daarvoor geeft God ons het gebed, de Bijbel, Christus en de Heilige Geest, en middelen als gehoorzaamheid en vertrouwen.
- 5. Waarom het gaat in de Bijbel:** Het wordt heel indrukwekkend aangetoond dat de Bijbel een wonder van God is – een wondermooi Boek dat van Christus getuigt, van Genesis tot en met Openbaring.
- 6. Maak de Bijbel tot een deel van uw leven:** Hier worden waardevolle tips gegeven hoe je de Bijbel moet lezen om zo kracht voor je geloofsleven te ontvangen.

Wat kunnen wij als Christen leren van 'Kracht om te leven'?

Graag wil ik een aantal gedachten schetsen die ik bij het lezen van het boek en bij het nadenken over de campagne belangrijk vond.

Vergeet niet het plaatselijke evangelisatiewerk!

Het is de moeite waard je in te zetten voor evangelisatiewerk in je eigen land. Wij hebben als Christenen vaak een duwtje

² Deze uitdrukking 'vriendschap' is op z'n minst ongelukkig en komt waarschijnlijk voort uit oppervlakkig evangelisch taalgebruik. De auteur bedoelt eigenlijk berouw en bekering.

nodig om voor de Heere Jezus actief te worden (daarbij denk ik niet aan blind activisme!). Lopen wij ook als jonge mensen geen gevaar om te 'verlammen'? Het is toch niet echt normaal dat *Amerikanen* ons moeten laten zien hoeveel er in ons land nog te doen valt?! Maar misschien hebben we dat juist nodig!

Bij alle belang van Bijbels onderwijs en het volharden in de geopenbaarde waarheid van de Schrift, moeten wij niet vergeten dat er om ons heen mensen zijn die regelrecht op weg zijn naar de hel.

Om van de Heere Jezus te getuigen, hebben we geen bijzondere gave nodig: 'U bent het zout van de aarde ... U bent het licht van de wereld' (Matth. 5:13vv). Dat zegt de Heere Jezus tegen alle discipelen, tegen alle gelovigen. En wij mogen ook blij zijn en ervoor bidden, wanneer andere Christenen het Evangelie doorgeven, zelfs als wij misschien bedenkingen hebben bij de manier waarop dat gebeurt. De apostel Paulus was blij over de verkondiging van het Evangelie, zelfs als het uit onzuivere of zelfs uit slechte motieven gedaan werd³ (Fil. 1:15-19). Hij vond de motieven niet goed, maar was blij dat het hoe dan ook verkondigd werd.

Ook gelovigen hebben kracht nodig om te leven!

'Kracht om te leven' mag geen slogan zijn die wij enerzijds aan charismatisch georiënteerde Christenen of anderzijds aan de New Age mogen overlaten. Een verloren mens heeft zeker kracht nodig om te leven, om het reddende geloof in Jezus Christus te krijgen. God heeft ons 'getrokken uit de macht van de duisternis en overgezet in het Koninkrijk van de Zoon van Zijn liefde' (Kol. 1:13). Maar ook als gelovigen hebben wij deze kracht steeds weer nodig, om de wil van de Heere te doen en geestelijk te groeien: 'Om deze reden buig ik mijn knieën voor de Vader van onze Heere Jezus Christus ... opdat Hij u geeft naar de rijkdom van Zijn heerlijkheid, met kracht gesterkt te worden

door Zijn Geest' (Ef. 3:14-16).

Misschien vergeten we af en toe dat we in ons leven van elke dag ook afhankelijk zijn van Goddelijke, geestelijke kracht. Maar soms laat onze Heere ons duidelijk zien dat wij zonder Zijn kracht helemaal niets kunnen. Het is heerlijk om op Hem te vertrouwen en vanuit Zijn kracht te leven.

Iedere Christen moet geestelijk groeien!

Niet alleen pasbekeerden hebben verdere ontwikkeling nodig. Wij verwachten van hen dat ze dagelijks vooruitgang boeken. En juist bij pasbekeerden zie je zo'n groei vaak heel goed. Ze zijn enthousiast wanneer ze inzien dat hun Redder ook de Gids van hun leven is. Dat Hij niet alleen de volmaakte Mens is, maar ook de eeuwige God. Ze zitten zo vol van hun redding, dat ze ook andere mensen snel iets over hun Redder vertellen.

Maar hoe staat het met de 'volwassenen'? Hebben wij die al wat langer gered zijn, ook nog een dergelijk enthousiasme? Moeten wij niet *allemaal* geestelijk groeien? Heb ik zelf de laatste jaren vooruitgang geboekt? Niet in mijn beroep of in andere dingen, maar in het geestelijk leven? Groei kun je zien – niet alleen bij baby's die groot worden. 'Groei op in de kennis en de genade van onze Heere en Heiland Jezus Christus' (2 Petr. 3:18).

³ Daar willen we natuurlijk niet van uitgaan bij de actie 'Kracht om te leven!'

Bekering maakt van ons geen succesvolle mensen

De bekering maakt ons nog niet tot ‘succesvolle’ mensen. In ieder geval niet in de betekenis zoals succes in de wereld wordt opgevat. Dat is misschien de grootste fout die je door het lezen van ‘Kracht om te leven’ zou kunnen maken. Hier geven ‘geslaagde’ mensen, mensen die iets hebben bereikt in het leven, ons vanuit hun zienswijze een kijkje in hun Christelijke ervaring.

Het is natuurlijk waar dat we allemaal meer van succesvolle dan van mislukte mensen leren. Maar het zou fataal zijn, wanneer je zou concluderen dat het Evangelie succesvolle mensen van ons maakt, bijv. beroemde atleten, editors of managers. De Bijbel leert het tegendeel: ‘Het dwaze van de wereld heeft God uitverkoren om de wijzen te beschamen’ (1 Kor. 1:18-31).

Paulus werd geen ‘Nobelprijswinnaar’, maar martelaar – zoals vele andere vastberaden Christenen. Hij werd ook niet als een soort Paus gewaardeerd, maar was aan het eind van zijn leven alleen (2 Tim. 1:15). En dat geldt niet alleen voor hem!

Het kan best zo zijn (maar het hoeft niet) dat God gelovigen in hun beroepsleven of in andere domeinen van hun leven zegent. En er zijn ongetwijfeld ook hooggeplaatste en succesvolle personen die zich tot God bekeren. Maar hun aardse succes heeft met de bekering op zich niets te maken. De bekering brengt de mens bij God (1 Petr. 3:18) en laat hem vervolgens verder leven in zijn normale aardse omgeving. Niet die omgeving wordt veranderd, maar die bekeerde persoon. En het zou voortaan zijn doel moeten zijn om de Heere te volgen (Joh. 1:43). Nee, je bekeert je niet om bijzonder succes in het leven te hebben. Dat mogen we bij evangelisatiewerk ook nooit suggereren!

Volg Mij!

Een evangelist moet een compleet Evangelie brengen

Ook bij het doorgeven van het Evangelie aan verloren mensen is het belangrijk de leer van de Schrift goed te kennen. Juist onder jongeren zou de gedachte kunnen opkomen: *het belangrijkste is dat we de mensen bij de Heere Jezus brengen; de leer van de Schrift is niet zo belangrijk.*

En het is waar: wij zien makkelijk de dringende noodzaak over het hoofd om mensen

naar de Heere Jezus te leiden zodat ze worden behouden van de eeuwige verdoemenis: ‘Nu wij dus deze vrees voor de Heere kennen, bewegen wij de mensen tot het geloof ... Wij zijn dan gezanten namens Christus, alsof God Zelf door ons smeekt. Namens Christus smeken wij: laat u met God verzoenen’ (2 Kor. 5:11, 20).

Maar iemand die een boek voor ongelovigen schrijft of in gesprekken met kennissen het Evangelie doorgeeft, moet het *Bijbelse* Evangelie brengen!

Wij moeten de mensen niet alleen de liefde van God, maar ook de heiligheid van God verkondigen, die elke zondaar moet veroordelen. En ieder mens is niet maar *een beetje zondaar*, maar volledig zondig en dus onbruikbaar voor God.

Zelf concentreer ik mij in gesprekken graag op

de liefde van God die de verloren mens zoekt en hem wil winnen. En wij moeten alles op alles zetten om de ander te winnen, ja, over te halen om naar God om te keren.

Maar uiteindelijk doen we hem geen plezier, wanneer we niet óók op de heldere consequentie van de afwijzing van Gods genade wijzen.

Daarom moet iedere gelovige die het evangelie verkondigt, ervoor zorgen ook diep 'geworteld' te zijn in de hele Bijbelse waarheid.⁴

Dit ontbreekt in 'Kracht om te leven' en is daarom één van de zwakste punten ervan. Daarom moet dit boek erg zorgvuldig aan de hand van de Bijbel getoetst worden, om niet tot allerlei verkeerde en onbijbelse conclusies te komen.

Jezus Christus – het Middelpunt van de Bijbel

Een belangrijke bouwsteen en verdienste van 'Kracht om te leven' is: het maakt duidelijk dat Jezus Christus niet alleen de centrale inhoud van de Bijbel is, maar ook het Middelpunt in het leven van ieder mens moet zijn.

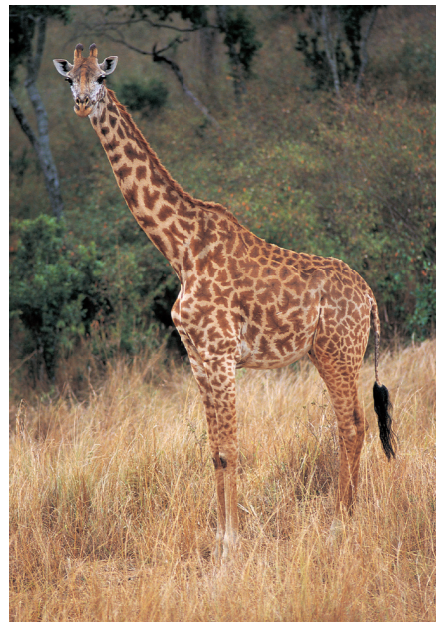
Door gebed en het lezen van het Woord van God mogen wij onder leiding van Gods Geest vervuld zijn van Christus. Hij moet boven ons leven staan, en we mogen voor Hem leven terwijl we op Hem vertrouwen. En dat geldt altijd, of we nu bezig zijn in evangelisatiewerk of op een andere manier Jezus Christus dienen.

Manuel Seibel

⁴ Hiermee wil ik uiteraard niemand ontmoedigen om voor de Heere aan het werk te gaan in het Evangelie. Maar de Bijbel maakt ons duidelijk dat de Heere Jezus graag wil dat Zijn dienaren zelf ook Zijn Woord onderzoeken en vervolgens Zijn hele evangelie verkondigen zoals Hij het uit genade aan ons heeft geopenbaard in Zijn Woord.

De giraffe, een geniale constructie!

Het pasgeboren giraffenkalf valt vanuit 1,5 meter hoogte als het ware zo het leven in. De moeder is fysiek niet in staat om bij de geboorte geriefelijk op de grond te hurken. Ze zou dan bovendien een makkelijke prooi voor leeuwen en andere roofdieren zijn.

De giraffe, een geniale constructie!

In vergelijking met de geboorte van andere zoogdieren heeft de giraffenbaby een extra probleem. Hij heeft een heel breekbare lange nek, waaraan een 70 kilogram zwaar lichaam 'hangt'. Zou de kop er bij de geboorte het eerst uitkomen, dan zou de nek breken, wanneer het daarop volgende lichaam eruit valt.

Maar zou de kop er het laatst uit komen, dan zou hierbij de nek óók breken wanneer door het lichaamsgewicht de kop plotseling uit het moederdier zou worden gescheurd.

Wat is de oplossing van de Schepper voor dit probleem? Hij heeft de achterste heupen veel smaller geconstrueerd dan de voorste schouders. De nek is precies lang genoeg om de kop, rustend op de heupen, het geboortekanaal te laten passeren. De voorpoten komen het eerst eruit om de val van het dier af te remmen. Door de achterste heupen wordt de kop ondersteund en opgevangen. Omdat de nek buigzaam genoeg is, kan hij zich gemakkelijk om de voorste schouders buigen. Alles loopt perfect georganiseerd af. Binnen enkele minuten staat het kalf tussen de poten van de moeder.

In de natuur past de giraffe precies bij z'n omgeving en vervult belangrijke opdrachten. Hij wordt gebruikt als een boomsnoeier. Zo wordt verhinderd dat de snel groeiende bomen de grond overschaduwen en het gras het licht ontnemen dat als voedsel voor andere dieren nodig is. Bovendien nemen de giraffen de functie waar van bewaker, omdat ze vanuit een hogere uitkijkpost de bewegingen van katachtige roofdieren optimaal kunnen waarnemen.

Onder alle verschillende diersoorten die er op de wereld zijn, valt de giraffe met z'n extreem lange nek en hoge poten op. Deze geniale constructie van de Schepper vereist een bijzonder sterk hart. Bij een

rechte kophouding moet het bloed de lange weg van 2,5 meter van het hart naar de hersenen afleggen. Het hart weegt ca. 12 kilogram, kan 60 liter bloed per minuut door het lichaam pompen en moet een bloeddruk produceren die de hoogste van alle zoogdieren is.

Bij het drinken gaat de kop zo diep naar beneden, dat er een hoogteverschil van 5,8 meter ontstaat. Als de Schepper niet aan alles gedacht zou hebben, zou de kop 'exploderen'.

Maar dat wordt verhinderd door een speciaal adernet (het zogenaamde 'wondermet', dat de hersenen omgeeft) alsook door aderomleidingen. De vaatwanden zijn bovendien zo elastisch, dat bij het oprichten van de kop genoeg bloed achtergehouden wordt, zodat er geen plotseling bloedtekort in de hersenen optreedt.

In de aders bevinden zich bijzondere vaatkleppen, die bij het naar beneden gaan van de kop een terugstroom van het bloed naar de hersenen verhinderen.

Om de hoge bloeddruk te produceren, is de linker hartkamer met een aanzienlijke dikte van 7,5 centimeter uitgevoerd. Bij het liggende dier kunnen bloeddrukwaarden van 353/303 gemeten worden (vgl. de mens: 135/80).

Omdat alle constructiedetails gelijktijdig voorhanden moeten zijn, is de evolutie (opnieuw!) totaal ongeschikt om de afkomst van zo'n uitgekiend systeem te verklaren.

Laten we ons aansluiten bij de uitspraken van de psalmist en aanbidden wij met hem: 'Hoe wonderbaar zijn Uw werken!' (Ps. 66:3).

prof. dr. W. Gitt

Volg Mij!

'Wie is Hij toch?'

Wie zeggen de mensen dat Ik ben?' – Deze vraag stelde de Zoon van God, de eeuwige Zoon van de Vader, aan Zijn discipelen. Petrus wist toen – geleid door de Geest van God – een goed antwoord te geven: 'U bent de Christus, de Zoon van de levende God' (Matth. 16:16). Maar was dat de mening van alle mensen? Laten we eens kijken wat veel mensen werkelijk van Hem vonden, en wel in het bijzonder de religieuze leiders van het volk Israël. Helaas zagen maar heel weinigen Hem als de Christus, hun Messias. Ze hadden zeker wel een mening over Hem, ja, maar deze mening hield meestal verachting in voor deze vreemde Man uit Nazareth; de Man Die toch als de eeuwige Zoon van God voor hen stond! Je zult je misschien afvragen wat voor zin het heeft om te overdenken hoezeer de mensen Hem geringschatten. We zullen er zo meteen het antwoord op vinden.

De eeuwige Zoon – en toch veracht

Het Johannesevangelie schetst de Heere Jezus vooral als de Zoon van God. Wanneer wij het eerste hoofdstuk wat beter bekijken, vinden wij heel veel titels voor de Heere Jezus.

Ze laten Hem als de eeuwige Zoon van God zien. Hij is het eeuwige Woord (Joh.1:1), Dat er in het begin al was, het Licht (Joh. 1:9), de eniggeboren Zoon (Joh. 1:18), de Zoon van God (Joh. 1:34), het Lam van God (Joh. 1:29, 36), om er een paar te noemen.

Het is interessant om te zien dat juist in het Evangelie naar Johannes als in geen ander evangelie de diepste verachting van de mens voor de Zoon van God tot uitdrukking komt. Anders dan in andere evangeliën is de

Heere in het Johannesevangelie al vanaf het begin verworpen (Joh. 1:10 e.v.).

Deze indruk wordt nog versterkt, wanneer wij met name Johannes 5-9 lezen. In die hoofdstukken wordt beschreven hoe de Heere Jezus voortdurend vijandig behandeld werd. Zijn broers geloofden niet in Hem en meenden de spot met Hem te moeten drijven (Joh. 7:3-5); anderen dachten dat Hij de volksmassa zou verleiden (Joh. 7:12) en weer anderen zeiden dat Hij bezeten was door een demon (Joh. 7:20; 8:48, 52).

De Zoon van God werd voortdurend geconfronteerd met mensen die in woorden en gedrag getuigden van verachting. En vooral in dit Evangelie willen de mensen Hem juist doden vanwege het feit dat Hij Gods Zoon is (vgl. Joh. 5:18; 7:30; 8:59 enz.).

Genade ontmoet haat

Wat wonder je je over de Heere bij het lezen van dit gedeelte, ja, je gaat Hem steeds meer bewonderen! Met een onbeschrijflijke mildheid ontmoet Hij Zijn vijanden. Hij antwoordt altijd vriendelijk en genadig. Zij beriepen zich op hun wet; maar intussen verachtten ze bijv. hooghartig de blindgeborene die de Heere gezond gemaakt had: 'U bent een discipel van Hem, maar *wij* zijn discipelen van Mozes. Wij weten dat God tot Mozes gesproken heeft, maar van Deze weten wij niet waar Hij vandaan komt' (Joh. 9:28vv). Als de Heere hun had geantwoord op grond van de wet, waarop zij zich zo graag beriepen, dan zou Hij hen niet hebben kunnen ontmoeten in deze genade, die alle verachting over zich heen liet komen. Want het was juist de wet die hen aanklaagde (Joh. 5:39, 45 e.v.)! Hoe oneindig groot is Zijn geduld!

Het is aangrijpend te zien wat de mensen zich aanmatigden om over de eeuwige Zoon van God te zeggen. Het toppunt van hun beweringen lag wel in de hoogmoedige verklaring: 'Wij zijn niet geboren uit hoerij; wij hebben één Vader, namelijk God' (Joh. 8:41). Wat een belediging van de heilige Menswording van de eeuwige Zoon van God! Ze betichtten Zijn moeder van hoerij en drukten zo nog eens des te meer hun verachting uit.

Tegelijkertijd noemden ze God hun Vader. Wat een aanmatiging! Daar staat de eniggeboren Zoon van God voor hen. Die altijd in volkomen gemeenschap met God leeft, en zij hebben het lef zo iets arrogants te zeggen. Wat zal Hij daarop antwoorden? Weer kunnen we alleen maar verbaasd zijn over de zachtmoedigheid waarmee Hij nog steeds op hun verwijten ingaat: 'Als God uw Vader was, zou u Mij liefhebben; want Ik

ben van God uitgegaan en gekomen' (Joh. 8:42). Kun jij de liefde begrijpen waarmee de Heiland van de wereld Zijn aanklagers steeds tegemoetkwam?

Verborgen heerlijkheid van de Zoon

Wat moet Hij in Zijn hart, dat iedere hoon zo diep voelde, hebben geleden! Ze begrepen helemaal niets van wat Hij tegen hen zei. Hij had er alle recht op dat ze Hem als Zoon van God zouden eren, want zelfs Abraham 'verheugde zich er sterk op dat hij Zijn dag zou zien, en hij heeft die gezien en heeft zich verblijd' (Joh. 8:56). Als antwoord hielden ze Hem het verwijt voor

dat Hij nog geen 50 jaar was en Abraham gezien zou hebben? We zien hen verachtelijk en ironisch lachen ...

'Vóór Abraham geboren was, ben Ik' (Joh. 8:58), is het Goddelijk antwoord. Wij verwonderen ons dat de Schepper van alle dingen, de 'Ik ben' van het Oude Testament, Zich verwaardigt om op dit brutale spreken van mensen te reageren.

Wij zijn dankbaar om in dit trieste hoofdstuk af en toe Zijn verborgen Godheid te zien oplichten. Ja, zo'n heerlijkheid kán ook niet verborgen blijven.

Licht te midden van de duisternis - zo zien we Zijn weg over deze aarde steeds meer.

Volg Mij!

Wat een moeite deed Hij om hun te laten zien dat Hij werkelijk de Zoon van God was en in de wereld gezonden was om hen te redden! Maar Zijn moeite was helaas tevergeefs (Jes. 49:4).

We zouden verder kunnen gaan in de andere evangeliën, waar Hij uitgescholden werd voor 'een vraatzuchtig mens en een drinker, een vriend van tollenaars en zondaars' (Matth. 11:18; Luk. 7:34). Dat moet Hem ontzettend pijnlijk geraakt hebben, omdat Hij zulke dingen veel dieper voelde dan wij ooit zouden kunnen. Op een andere plaats schrijven ze Zijn macht om demonen uit te drijven toe aan Beëlzebul, de overste van de demonen; en ze lasterden daarmee de Heilige Geest (Matth. 12:24; Mark. 3:22; Luk. 11:15). Was het nodig dat de Heere Jezus op de verwijten van de mens zou ingaan om Zich te rechtvaardigen? Opnieuw kunnen we ons alleen maar over Zijn oneindige genade verwonderen.

En wat zegt God?

En God de Vader? Wat zegt Hij over de Heere Jezus? We lezen dat de Vader diverse keren niet anders kon dan uitroepen dat deze unieke Persoon Zijn eigen geliefde Zoon was, Zijn Uitverkorene, in Wie Hij een welbehagen heeft (Matth. 3:17; Mark. 9:7; Luk. 9:35). En toonde God uiteindelijk niet dat Hij welgevallen vond in Zijn Zoon, doordat Hij Hem liet opstaan van tussen de doden uit?

Wijzelf zijn blij dat Zijn lijden voor altijd voorbij is. Hoe dankbaar mag je zijn, als je over de Zoon van God kunt zeggen: Hij is het 'Die mij heeft liefgehad en Zichzelf voor mij heeft overgegeven' (Gal. 2:20).

Dat herinnert ons aan het gebed van de Heere Jezus: 'Ik dank U Vader, Heere van de

hemel en van de aarde, dat U deze dingen voor wijzen en verstandigen verborgen hebt, en ze aan jonge kinderen hebt geopenbaard. Ja, Vader, want zo was het Uw welbehagen' (Matth. 11:25vv).

Van verachting naar aanbidding

Misschien vraag jij je nu nog af waarom juist in het Evangelie naar Johannes beschreven wordt hoe de mensen vooral beledigende woorden voor de Heere vonden.

Nu, deze vraag brengt ons terug naar het begin van onze overwegingen. Als we het oneindige contrast zien tussen hoe de mensen Hem veracht hebben en hoe Hij in Zijn eeuwige heerlijke Persoon werkelijk is (zoals Johannes Hem aan ons voorstelt),

wordt Hij daardoor dan niet veel groter voor onze harten? Straalt Zijn morele heerlijkheid niet juist schitterend in deze indrukwekkende vernedering?

Dat brengt ons tot stille bewondering en aanbidding voor Hem over Wie wij niet veel meer willen zeggen, maar voor Wie wij ons neerbuigen om Hem te bewonderen.

Als we de minachting van de mensen zien, gaat Zijn glorie alleen nog maar meer stralen, wat ons tot aanbidding brengt. Dat is dus het grote nut dat deze kleine studie moest opleveren. Is Hij niet al onze aanbidding waard?

Henning Brockhaus

Van harte aanbevolen:

'Er is niemand zoals Hij'

door J.G. Bellett

Mail naar bestel@uhwdw.nl

Bijbelstudie: Het Boek Spreuken (3)

Het Boek Spreuken

Ook in dit nummer zouden wij jullie willen aanmoedigen om door te gaan met 'graven' in het Boek Spreuken. Het gaat in de volgende hoofdstukken over heel praktische onderwerpen zoals 'arm en rijk' of 'eten en drinken'.

Met hoofdstuk 25 begint iets speciaals. Het gaat over spreuken van Salomo, die 'tijdelijk' (zeg maar: ong. 250 jaar) in de vergetelheid waren geraakt, om later herontdekt te worden door trouwe mannen. Ik wens je veel plezier en zegen bij je ontdekkingsstocht door het Boek Spreuken!

Hoofdstuk 18: Dood en leven zijn in de macht van de tong (vers 21)

Zoals in veel hoofdstukken van dit Boek is het niet eenvoudig er een structuur in te ontdekken. Sommige spreuken zijn gemakkelijke leefregels die voor zich spreken. Toch zijn er ook in dit hoofdstuk enkele terugkerende thema's te vinden. De verzen 6-12 en 20-21 behandelen opnieuw het onderwerp van woorden en hun uitwerkingen. In vers 17-19 zijn twist en ruzies het thema.

Illustraties bij enkele afzonderlijke verzen door Bijbelse personen

Vers 6-8: Korach, Dathan en Abiram (Num. 16)

Vers 12: Uzzia (2 Kron. 26:16)
Jotham (2 Kron. 27:6)

Vers 15: Ezra (Ezra 7:10)

Volg Mij!

Vondst – H. Rossier bij Spreuken 18:8:

Er zijn kwaadaardige woorden van de roddelaar. De mens hoort ze graag, neemt ze op en geniet ervan, omdat ze overeenkomen met het natuurlijke hart. Dat houdt immers van het kwaad. Deze roddels dringen bij mensen die ze opnemen, zó diep naar binnen dat ze er daarna heel moeilijk uit te verdrijven zijn.

Hoofdstuk 19: Behoeftigen helpen betekent: iets uitlenen aan God

Naast verschillende afzonderlijke spreuken bij verschillende onderwerpen maakt dit hoofdstuk vooral duidelijk welke plaats de arme in Gods plan inneemt. De volgende verzen behandelen dit onderwerp: vers 1; 4; 6-7; 15; 17 en 22. In deze verzen

is de arme iemand die Godvrezend is en aan God denkt, ook als mensen hem vergeten en verlaten. In vers 15 wordt echter ook gewaarschuwd voor armoede door eigen schuld.

Illustraties bij enkele afzonderlijke verzen door Bijbelse personen

Vers 11: Ezau (Gen. 33:4-9)

Vers 13: Michal (2 Sam. 6:16-23; 1 Kron. 15:29)

Vers 14: Rebekka (Gen. 24)

Vers 17: De weduwe van Zarfath (1 Kon. 17:10-16)

Vondst – H. A. Ironside bij Spreuken 19:6-7:

Er zijn altijd heel veel mensen die bevriend willen zijn met edelen en met personen die voor hen van nut kunnen zijn. Hoe anders is de gezindheid van de Heere Jezus. Men verweet Hem zondaren te ontvangen en met hen te eten. Hij zocht niet de instemmende glimlach van de groten en was niet bang voor hun verachting. Hij heeft mensen die Hem volgen, aangespoord niet naar de hoge dingen te streven, maar zich bij de nederige te houden (Rom. 12:16).

Hoofdstuk 20: Spreuken voor verschillende situaties in het leven

De spreuken van dit hoofdstuk behandelen tal van situaties in het leven. Ook al is een inhoudelijke samenhang niet waart nemen, toch laten ze zich onder verschillende opschriften samenvatten:

1. Adviezen voor het persoonlijke leven: vers 1; 5; 15;
2. De koning: vers 2; 8; 16; 28;
3. Adviezen voor sociaal gedrag: vers 3; 6-7; 10-11; 14; 16-19; 22; 25; 29-30;
4. De luiaard: vers 4; 13;
5. De verhouding tot God: vers 9; 12; 23-24; 27;

6. Gezinsleven: vers 20-21.

Illustraties bij enkele afzonderlijke verzen door Bijbelse personen

Vers 1: Noach en Lot (Gen. 9:20-21; 19: 30-36)

Vers 11: Samuël (1 Sam. 3:18-21)

Vers 22: Zie Romeinen 12:17-19

Vers 25: Jefta (Richt. 11:30-40)

Vondst – W. Kelly bij Spreuken 20:17:

Wanneer iemand het brood van de leugen eet en in plaats van te sidderen voor de zonde dit brood ook nog 'zoet' vindt, wat zal dan het einde zijn? Zijn mond is daarna vol kiezelstenen. God laat niet met Zich spotten.

Hoofdstuk 21:

De Heere toetst de harten

1. De toestand van het hart en wat het voortbrengt: goed en kwaad (vers 1-8)
2. De rechtvaardige en de wetteloze (vers 9-18)
3. De wijsheid en haar deugd – de wetteloze en zijn plannen (vers 19-31)

In dit hoofdstuk wordt de Heere vijf keer genoemd:

- De Heere neigt de harten van de koningen (vers 1)
- De Heere neigt de harten van de mensen (vers 2)
- Gerechtigheid en recht doen in het alledaagse leven is voor de Heere belangrijker dan het uiterlijk houden van de wet (vers 3)
- Alle wijsheid die wordt ingezet tegen de Heere, is gedoemd te mislukken (vers 30; vgl. Job 5:12 vv)
- Eigen kracht en hulpbronnen kunnen niet redden, maar alleen de Heere kan dat (vers 31)

Bijbelstudie: Het Boek Spreuken

Illustraties bij enkele afzonderlijke verzen door Bijbelse personen

Vers 1: Zie Jesaja 45:1-7

Vers 9: Sanballat (Neh. 6:5-9)

Vers 18: Zie 2 Samuël 20:14-22

Vers 22: Jebus (1 Kron. 11:4-6)
Babylon (Jer. 51:27-33)

Paulus (Rom. 12:19 vv;

Hebr. 12:5 vv)

Jakobus (Jak. 4:6)

Petrus (1 Petr. 4:8, 17 vv;

2 Petr. 2:22)

Judas (Jud. :12)

Vondst – H. Rossier bij Spreuken 21:13:

Het gaat om de essentie van de goddeloze. Net zoals hij geen liefde voor zijn naaste toont (vers 10), heeft hij ook geen medelijden met de arme. Maar ook voor hem zal de tijd komen dat hij zal roepen zónder antwoord te krijgen, dat hij zal aankloppen en de deur gesloten zal blijven.

Hoofdstuk 22: De verhouding tussen arm en rijk

De verzen 1-16 zijn, zoals alle voorafgaande hoofdstukken vanaf hoofdstuk 10, afzonderlijke spreuken met relatief weinig samenhang. Vanaf vers 17 beginnen nu weer, zoals ook Spreuken 1-9, langere spreuken die uit meerdere verzen bestaan. Het is in dit hoofdstuk opvallend dat veel verzen in beide delen van dit hoofdstuk (vers 1-16 en vers 17-31) zich bezighouden met de verhouding tussen arm en rijk: vers 1-2; 4; 7; 9; 16; 22-23; 26-27; 29. Daarbij wordt meteen in het eerste vers vastgesteld dat 'een goede naam' beter is dan materiële rijkdom.

Illustraties bij enkele afzonderlijke verzen door Bijbelse personen

Vers 5: Het niet nakomen van dit vers bij Absalom (2 Sam. 14) en Adonia (1 Kon. 1:6)

Vers 17-21: Vier schrijvers van het Nieuwe Testament citeren in hun Brieven uit het Boek Spreuken:

Vondst – A. C. Gaebelien bij Spreuken 22:28:

De uitspraak 'U mag de grenssteen van uw naaste, die de voorouders geplaatst hebben, niet verleggen' is een herhaling van Deuteronomium 19:14. Ze wordt in hoofdstuk 23:10 nog twee keer herhaald. In Job 24:2 staat: 'Er zijn mensen die grenzen aantasten'. Deze grenzen waren in Israël heilig, want hun erfdeel was volgens de wil van de Heere opgedeeld. Het was een wetsovertreding om daar iets aan te veranderen. Zoals Israël, het aardse volk van God, grenzen bezat, bezit ook het hemelse volk van God 'grenzen' in het hemelse gebied: de gezegende onderwijzingen uit Gods Woord, die samen de geloofswaarheid vormen die ons is overgeleverd. Helaas worden deze grenzen vandaag de dag heel vaak verlegd!

Geef achter de onderstaande teksten aan uit welke tekst in de Spreuken er geciteerd is:

Romeinen 12:20

Hebreeën 12:5-6

Jakobus 4:6

1 Petrus 4:8

1 Petrus 4:17-18

2 Petrus 2:22

Judas :12

Lukas 14:10

Volg Mij!

Hoofdstuk 23: Waard om over na te denken: 'Eten en drinken'

1. Wees voorzichtig met wie je eet (vers 1-8)
2. Belangrijke voorschriften voor de 'zoon van de wijsheid' (vers 9-25)
3. Voor wie is jouw hart? (vers 26-28)
4. De gevolgen van alcoholmisbruik (vers 29-35)

Het laatste gedeelte bevat, net zoals diverse teksten in de voorgaande hoofdstukken, een treffende beschrijving van de gevolgen van overmatig alcoholgebruik. Juist het Boek Spreuken waarschuwt ons ernstig voor het gevaar van alcoholverslaving.

Ook op dit punt is Gods Woord actueel. Zie vooral de volgende verzen: Spreuken 20:1; 21:17; 23:20-21, 30-35; 31:4-7.

Vondst – H. A. Ironside bij Spreuken 23:29-35:

Er worden in vers 29 zes vragen gesteld die in de volgende verzen beantwoord worden. Ach, wee, ruzies, geklaag, wonden zonder oorzaak, bedroefde ogen – dat zijn de kenmerken van wat vervolgens beschreven wordt. Deze abrupte, korte vragen richten de aandacht van de lezer op de levendige en verschrikkelijke beschrijving van een alcoholist (dronkaard). Het drinken van veel alcohol is een vaak voorkomende oorzaak van menselijke ellende.

Hoofdstuk 24: Beter wijs dan kwaad

1. Benijd de slechte mensen niet (vers 1-22)!
2. Spreuken van wijzen (vers 23-24)
Het eerste gedeelte begint en eindigt (vers 1+19) met de raad om de zondaar niet te benijden. Een ervaring die ook Asaf moest doormaken (Ps. 73). Op een paar belangrijke

punten wil ik met name wijzen:

- pas bij moeilijkheden wordt je echte kracht getoond (vers 10);
- aansporing tot verbreiding van het goede nieuws (het Evangelie; vers 12);
- waarschuwing voor leedvermaak (vers 17).

Het tweede deel van dit hoofdstuk bevat een treffende beschrijving van een luiaard (vers 30-34). Veel verzen in het Boek Spreuken zijn aan dit thema gewijd. Lees ze nog eens na. Daarbij willen we niet vergeten dat de gevolgen van luiheid ook voor *geestelijke* luiheid gelden.

6:6: De mier – beeldend onderwijs voor de luiaards

10:4: Nonchalant of ijverig?

10:26: Wat betekent de luiaard voor zijn opdrachtgever?

12:24-27: De ijverige oogst succes

13:4; 19:15, 24; 20:4:

De luiaard gaat met lege handen
22:13; 26:13: Ingebeelde hindernissen

24:30-34: Luiheid leidt tot armoede

26:16: De luiaard – een hopeloos geval!

Illustraties bij enkele afzonderlijke verzen door Bijbelse personen

Vers 10: Vergelijk Elia (1 Kon. 19:2-4) en David (1 Sam. 30:6)

Vers 14: Cornelius (Hand. 10)

Vers 21-22: Zie Theudas en Judas van Galilea (Hand. 5:36,37)

Vondst – W. Kelly bij Spreuken 24:5:

Hier wordt ons gezegd dat een wijze man sterk is. Daarbij gaat het om morele sterkte. Dat is dus het tegendeel van Simson, bij wie lichamelijke kracht met morele zwakheid en dwaasheid gepaard ging.

Zo kan van de wijze ook gezegd worden: 'Een man van kennis zet zijn krachten in', hij zal niet door onvoorzichtigheid zijn voordeel verliezen.

Bijbelstudie: Het Boek Spreuken

Hoofdstuk 25 t/m 29

De hoofdstukken 25 t/m 29 zijn ook spreuken van Salomo, maar het zijn spreuken die ca. 250 jaar later door de mannen van koning Hizkia zijn verzameld (vers 1). In de dagen van Hizkia gaf God een opwekking onder Zijn volk, hoewel er ook veel gespot werd (zie 2 Kron. 30:1, 5, 10-12). Elke door God bewerkte opwekking wordt gekenmerkt door een terugkeer naar het Woord van God. Zo was het ook bij het verzoek van de mannen van Hizkia om de oude spreuken van Salomo te verzamelen en op te tekenen.

Hoofdstuk 25: Het is voor iedereen bedoeld (de koning én de onderdanen)

V. 1-7: De koning

V. 8-10: De naaste

V. 11-15: De rede (gezond verstand)

V. 16-17: Gezonde terughoudendheid

V. 18-24: Je houding ten opzichte van je medemensen

V. 25-28: Je eigen houding

De eerste verzen spreken over de koning. God heeft de macht om te regeren in de hand van de mens gelegd. Maar de mens heeft het er op dit terrein – zoals overal – volledig bij laten zitten. Geen overheid kan zich hiervoor verontschuldigen door te zeggen dat God geen ‘aanwijzing om wijs te regeren’ gegeven zou hebben. Juist het Boek Spreuken is o.a. een ‘handboek om te regeren’. Lees deze teksten maar: 14:35; 16:10, 12-13; 20:26; 22:1; 25:4-5; 29:4, 14; 31:3-5.

Het tweede gedeelte (vers 8-10) bevat een aantal waarschuwingen voor de omgang met onze naaste.

De verzen 11-15 beschrijven de uitwerkingen van verschillende mondelinge uitspraken. Daarbij worden merendeels positieve voorbeelden gegeven (een woord op het juiste moment, een wijze vermaner, een betrouwbare gezant, een zachte tong). Hoeveel te meer steekt één negatief voorbeeld hertussen schril af (welk voorbeeld is dit?).

De verzen 16-17 laten zien dat je je mag verheugen over natuurlijke menselijke affecties en sympathieën, maar wel binnen de juiste grenzen.

Wanneer je daarbij echter de grens over-

schrijdt, kan het tegen je gaan werken.

De laatste beide gedeelten (vers 18-24; vers 25-28) bevatten opnieuw aanwijzingen voor onze dagelijkse houding zowel tegenover anderen als ook voor ons zelf (bijv. zelfbeheersing, vers 28).

Illustraties bij enkele afzonderlijke verzen door Bijbelse personen

Vers 6-7: De gelijkenis in Lukas 14:7-11; de herdersjongen David (1 Sam. 16)

Vers 13: Jahaziël (2 Kron. 20:14-17)

Vers 14: Vergelijk Judas 11-13

Vers 15: David (1 Sam. 26:17-25)

Vers 20: Juda aan de rivieren van Babylon (Ps. 137:1-4)

Vers 25: De Samaritaanse vrouw (Joh. 4)

Vondst – L. M. Grant bij Spreuken 25:2:

In moeilijke tijden is het vooral belangrijk dieper en verder te kijken dan wat aan de oppervlakte zit. Antwoorden voor onze problemen krijgen we niet zonder echte oefeningen voor onze ziel.

Koningen worden met olie gezalfd; wij zijn ook met de Geest van God gezalfd, met Wiens hulp het mogelijk is alles te begrijpen. Laten we dit ‘koninklijke voorrecht’ ijverig in de praktijk brengen.

‘Beijver u om uzelf welbeproefd voor God te stellen, als een arbeider die zich niet hoeft te schamen en die het Woord van de waarheid recht snijdt’ (2 Tim. 2:15).

Volg Mij!

Hoofdstuk 26: Verzet tegen de Waarheid

Vers 1-11:	De dwaas
Vers 12-16:	De luiaard
Vers 17-22:	De twistzieke man en de lasteraar
Vers 23-28:	De hater

Dit hoofdstuk toont verschillende vormen van verzet tegen de Waarheid, te beginnen met dwaasheid en eindigend in haat.

Deel 1: Een dwaas in het Woord van God is iemand die God en Zijn waarheid buitensluit en daardoor alleen maar tot dwaze gedachten komt.

De verzen 4 en 5 zijn op het eerste gezicht verbazingwekkend, omdat ze twee tegengestelde uitspraken bevatten die elkaar schijnbaar uitsluiten. De dwaas niet naar zijn dwaasheid te antwoorden betekent: niet afdalen naar zijn niveau van argumentatie (goddeloos, vaak spottend). De dwaas wél naar zijn dwaasheid antwoorden betekent: hem de dwaasheid van zijn denken duidelijk te maken, om – zo mogelijk – zijn geweten te bereiken. Zie als voorbeeld voor vers 4: 1 Koningen 22:17-23 en voor vers 5: 1 Koningen 22:15.

Deel 2: De luiaard is een nog hopelozere geval dan de dwaas, omdat hij zichzelf als een wijze

beschouwt (zie vers 12-16). Daarbij ziet de luiaard gevaren waar ze er niet zijn, om zo zijn luiheid te rechtvaardigen (vers 13). Hij is niet vooruit te branden (vers 14) en zijn leven levert niets op (vers 15).

Deel 3: De twistzieke man en de lasteraar zijn mensen die onenigheid zoeken en ruzies laten oplaaien. 'Als er geen lasteraar is, houdt een ruzie op' (vers 20).

Deel 4: De hier beschreven haatdrager is tegelijk een huichelaar. Hij probeert zijn boosheid achter zoetsappige woorden te verbergen, maar God zal uiteindelijk zijn boosaardigheid aan het licht brengen (vers 26).

Vondst – H. Rossier bij Spreuken 26:14:

Zoals een deur op zijn scharnier draait, naar buiten en naar binnen zwenkt zonder zich ooit verder te bewegen; zoals de deur zich opent en sluit zonder ooit haar plek te verlaten, zo is het met de luiaard in zijn bed. Hij keert zich naar rechts of naar links.

Waar is deze schijnbezigheid goed voor? Ze leidt tot niets en geeft alleen wat variatie aan de luiheid.

Speciale spreuken

Opvoeding van kinderen: waar zoeken wij onze grondbeginselen?

Zou zo'n praktisch Bijbelboek niets over dit onderwerp te zeggen hebben? Zeker wel! Het Boek Spreuken bevat vele verwijzingen naar dit thema. Daarbij is het grootste gedeelte gewijd aan de mondelinge onderwijzing en bemoediging door vader of moeder, maar als het nodig is, ontbreekt ook de bestraffing niet.

Hier een aantal 'opvoedkundige tips' om na te lezen:

3:11-12; 10:1,5; 13:1,24; 14:26;
15:20; 17:6,21; 19:18,26-27; 20:20;
22:6,15; 23:13-16 en 22-25; 27:11; 29:15,17;
31:28

Michael Vogelsang

Vraag: ‘Toen nu de heidenen dit hoorden, verblijdden zij zich en prezen het Woord van de Heere, en er geloofden er zovelen als er bestemd waren voor het eeuwige leven’ (Hand. 13:48).
Kunnen werkelijk alleen die mensen gered worden die tot het eeuwige leven bestemd zijn? God wil toch dat iedereen gered wordt (Joh. 3:17)?

Antwoord: Gods Woord zegt nadrukkelijk in 1 Timotheüs 2:3 dat God wil (lett. Hij wenst) dat alle mensen gered worden. Even duidelijk leert de Bijbel ons echter dat uiteindelijk niet alle mensen gered worden. Het vers in Handelingen 13 en jouw vraag gaan over een niet zo heel eenvoudige, maar fundamentele waarheid uit de Heilige Schrift. Het gaat in principe om de verhouding tussen de uitverkiezing door God en de menselijke verantwoordelijkheid.

Wanneer we de Bijbel aandachtig lezen, stellen we vast dat beide kanten duidelijk geleerd worden. Vele teksten roepen de mens op om berouw te hebben, zich te bekeren en in de Heere Jezus en Zijn verlossingswerk te geloven. De mens wordt dus onder verantwoordelijkheid geplaatst. Anderzijds spreekt de Bijbel er net zo goed op veel plaatsen over dat God in Zijn soevereiniteit mensen uitgekozen heeft tot behoudenis. In de door jou geciteerde tekst staat niet: ‘er werden zo veel mensen tot het eeuwige leven geroepen als er geloofden’, maar precies het tegengestelde.

Nu mogen wij nooit de ene Bijbelse leer tegen de andere uitspelen. Omdat de Bijbel nadrukkelijk beide punten leert, willen we beide geloven. Ook al is het blijkbaar voor ons verstand moeilijk om ze met elkaar te rijmen. Het is hier net zoals bij andere

Goddelijke waarheden (zoals de drie-eenheid van God): ze gaan ons verstand te boven, maar het geloof kan ze aannemen en bewonderen. Wanneer wij een intellectuele oplossing zoeken, zullen wij hoe dan ook onvermijdelijk de plank misslaan: óf wij versmallen het soevereine handelen van God, óf wij geven de verantwoordelijkheid van de mens niet de plaats die ze moet hebben.

Wij zullen bij de verklaring van Gods wegen altijd stuiten op de grenzen van ons verstand. Want God is veel complexer dan Zijn schepping (die wij al niet kunnen verklaren).

Trouwens: twee elkaar schijnbaar tegensprekende feiten die toch beide waar zijn, vinden we al in de schepping. Een bekend voorbeeld uit de moderne fysica: licht is vanuit een bepaalde gezichtshoek bekeken een elektromagnetische golf en vanuit andere gezichtshoeken een straling van deeltjes. Normaal zijn dit tegengestelde feiten. Toch heeft een fysicus er geen problemen mee om ze allebei als waar te beschouwen. Het is belangrijker om deze waarheid juist toe te passen dan om haar te verklaren.

1. De waarheid van de soevereine Goddelijke uitverkiezing:

- bewerkt dat in alles, ook wat onze redding aangaat, God de eer toekomt en dat menselijke roem wordt uitgesloten;
- bewerkt dat wij ons verblijden in Gods liefde tot ons, Zijn uitverkorenen;
- bewerkt dat wij nederig blijven, doordat wij beseffen dat alles pure genade is;
- bewerkt dat wij in vol vertrouwen vasthouden aan Gods belofte dat Hij het door Hem begonnen werk in ons ook zal voleindigen;
- bewerkt dat wij inzien dat God een plan heeft met ons leven. Wanneer Hij een dienst of opdracht geeft, wil Hij in Zijn

Volg Mij!

kracht en leiding door ons werken, onafhankelijk van alle tegenstand en problemen waarmee we te maken krijgen.

2. De waarheid van de verantwoordelijkheid van de mens:

- bewerkt dat wij ons niet overgeven aan passiviteit, maar proberen met ijver onze verantwoordelijkheid na te komen;
- bewerkt dat wij – dankbaar en Godvrezend – ons leven en onze dienst tot beschikking van de Heere stellen;
- bewerkt dat wij het Evangelie aan de mensen doorvertellen door hun duidelijk te maken dat Gods aanbod voor ieder mens geldt en ieder mens zelf voor zijn beslissing verantwoordelijk is;
- bewerkt dat geen mens zich kan verontschuldigen door te beweren dat God het niet zou hebben gewild. De waarheid is altijd dat de mens *z*élf niet heeft gewild.

Het is goed voor ogen te houden dat de Bijbel de Goddelijke voorbestemming nooit aan de ongelovigen voorhoudt, maar er alleen over spreekt tegen de gelovigen! Het gaat om een waarheid voor Gods kinderen, niet voor de wereld.

Daarbij wordt vaak een praktisch voorbeeld genoemd dat ik op deze plaats graag wil doorgeven: een mens die zich bekeert, gaat in zekere zin door een poort waarop aan de buitenkant staat: *‘Komt allen tot Mij die vermoeid en belast bent’*.

En aan de binnenkant – dus alleen zichtbaar voor wie door de poort is gegaan – staat: *‘Uitgekozen, al voor de grondlegging van de wereld’*.

Michael Vogelsang

*Lees ook het boekje
‘De uitverkiezing’,
door H.L. Heijkoop
(info-serie “Wat zegt de Bijbel?”)*

**Ik ben de Deur;
als iemand
door Mij naar
binnen gaat,
zal hij behou-
den worden;
en hij zal ingaan
en uitgaan en
weide vinden.**

Joh. 10:9

Slecht humeur?

Een matig cijfer voor Engels, stomme opmerkingen van haar klasgenoten over haar nieuwe schoenen, en daarna nog de hele tijd in de stress met haar ouders – Karens humeur is ver beneden nul.

Haar zenuwen zijn vanwege het zoeken van een stageplaats sowieso al gespannen. En haar beste vriendin, die bij iedereen populair is, heeft alles al voor elkaar. Toen haar broer Marco 's avonds ook nog commentaar op het kapsel van Karen gaf, was er bijna meer gebeurd dan alleen maar wat bekechten. Daar komt nog bij dat Karen beslist als een Christin wil leven, omdat ze zich al een aantal jaren geleden tot de Heere Jezus heeft bekeerd. Maar op het dieptepunt van haar humeur is daarvan niets te zien ... En achteraf zit ze vaak heel ongelukkig met zichzelf in de knoop.

Dit verhaal is bedacht. Maar in de één of andere vorm worstelt ieder van ons hier wel eens mee. Dat hoeft niet afhankelijk te zijn van leeftijd of geslacht. Of hoort dat er nu eenmaal bij als iemand het op zijn zenuwen krijgt? Is het je karakter? "Daaraan kun je nu eenmaal niets veranderen"? Als de zenuwen je door de keel gieren, dan heb je ze toch niet meer onder controle? Daar kun je toch niets aan doen?!

Nerveuze spanning en een slecht humeur zijn twee dingen

De Heere is bereid om ons te troosten, 'zoals iemands moeder hem troost' (Jes. 66:13) en Hij geneest 'de gebrokenen van hart' (Ps. 147:3). Zo kent de Heere ook jouw en mijn 'zenuwen', die misschien juist nu sterk vermoeid zijn. Dan mogen we tot Hem roepen en Zijn geweldige hulp ervaren.

Maar een slecht humeur ontstaat wanneer wij onze stemmingen de vrije loop laten en de **Volg Mij!**

nerveuze spanning misschien zelfs als de oorzaak zien. 'De leraar werkt vandaag geweldig op mijn zenuwen'. 'Waarom moest Nico nu uitgerekend vandaag ziek worden, wij zouden morgen toch naar een bruiloft?' Meestal gaat er daarna nóg iets verkeerd, en dan is het met ons incasseringsvermogen gedaan. Dat merkt onze omgeving ook.

Is dat de werking van het nieuwe leven in ons? 'Laat alle bitterheid, woede, toorn, geschreeuw en laster van u weggenomen worden', zo roept Paulus de Christenen in Efeze op (Ef. 4:31). En woede in je binnenste

is natuurlijk niet beter dan een luidruchtige woedeaanval.

De diagnose in de Bijbel luidt duidelijk: een slecht humeur in deze zin is zonde. Heb je dat al eens op je laten inwerken? Een medische behandeling kan gewoonlijk pas na een gegronde diagnose beginnen⁵. Dat geldt ook in ons leven als een discipel van de Heere Jezus. De vraag is: als ik zo'n frust-dag meemaak, was ik er dan met echt gebed en het lezen van Gods Woord aan begonnen?

Hoe kom ik weer uit zo'n negatieve stemming?

Het eerste medicijn is het intensieve gebed tot de Heere. Wanneer er iets fout gaat, dan kan alleen een onmiddellijke, oprechte belijdenis de basis zijn om te veranderen. En ga dan door met bidden, opdat de Heere je de kracht geeft om niet weer innerlijk op te stuiven of te wanhopen.

Wij mogen Hem danken voor het verzoeningswerk op Golgotha, voor het feit een kind van God te mogen zijn, voor al het goede in ons leven.

Wanneer we vervolgens een Bijbelgedeelte lezen, komt de actuele probleemsituatie meestal in een heel ander licht te staan. Dan hoeven we ook geen mineurstemming in ons te voeden, maar kunnen alles bij Hem neerleggen. De Heere riep Zijn discipelen op bij Hem tot rust te komen, en de discipelen vertelden Hem toen alles (Mark. 6:30vv).

Misschien hebben wij ook al eens geprobeerd om - nadat alles fout gegaan was - een methode voor zelfverbetering toe te passen. Je zegt tegen jezelf dat je de volgende keer het niet zo ver wil laten komen; dat je niet meteen ontploft; of je wil je niet meer zo ergeren. Daar zal krachtig aan gewerkt worden, zeg je tegen jezelf, en je meent het.

Dat kan zelfs een paar keer goed gaan, maar is geen oplossing van lange duur. Want daarmee geloof je nog steeds dat je zélf in staat bent de crisis de baas te worden, zonder de kracht van de Heere. Dat redt niemand van ons. We moeten ons probleem, bijvoorbeeld onze opvliegendheid, echt aan de Heere Jezus overgeven.

Alleen wanneer Hij ons 'vormt' en 'omvormt', is er kans op genezing. Ook dan zal je nog wel eens 'terugvallen'. Maar zelfs dan mag je je steeds opnieuw tot Hem wenden. Je weet dan immers bij Wie je terecht kunt.

Jezelf niet laten 'crashen'

Er zijn situaties en fases die echt niet gemakkelijk zijn en waar wij bijzonder gevaar lopen om te 'crashen', om onderuit te gaan. Ken jij je zwakke plekken? Wanneer er weer eens een 'onweersbui' dreigt op te komen, een onbehaaglijk gevoel vanbinnen in je omhoog kruipt, zoek dan meteen de Heere in gebed en vraag Hem om hulp.

Daarnaast kun je je met je gedachten op iets anders concentreren, of aan een karweitje beginnen dat je afleidt.

Net zoals de eerste Christenen hebben ook wij geloofsgroei nodig. En daar hoort bij: het afleggen van slechte gewoonten en het bekleed worden met de nieuwe mens (Kol. 3:5-12). Zo kan ook een mogelijk labiel karakter sterk worden - sterk in de Heere. Begeef je niet in kritische situaties als je in zo'n fase van nerveuze spanning zit. En wanneer het toch noodzakelijk is: de Heere wil je niet alleen laten! Zijn nabijheid mogen we juist in moeilijke situaties in ons leven heel indrukwekkend ervaren.

Martin Schäfer

⁵ De Heere Jezus bad voor de innerlijke genezing en het herstel van Petrus al vóórdat hij ten val kwam (Luk. 22:32!)

Godvrezendheid

Wie wil er in zijn leven niet graag alles goed doen? Wie zou niet steeds Gods bewaring willen ervaren? En wie zou niet willen dat God zijn Christenleven rijk zegent? Deze wenslijst is prima, maar God verwacht daarvoor wél dat we een voorwaarde vervullen, namelijk door Hem te vrezen. Laten we samen nadenken over de vraag wat dat inhoudt.

Godvrezendheid (Godsvrucht) in de Bijbel

Aan iemand die God vreest, geeft Hij veel beloften:

- wijsheid: 'Het beginsel van wijsheid is de vreze des HEEREN' (Spr. 9:10; vgl. ook 1:7; 15:33; Job 28:28; Ps.111:10);
- leiding: 'Wie is de man die de HEERE vreest? Hij onderwijst hem in de weg die hij moet kiezen' (Ps. 25:12);
- bewaring en redding: 'De engel van de HEERE legt zich rondom hen die Hem vrezen, en redt hen' (Ps. 34:8);
- steun in het leven: 'Vrees de HEERE, u, Zijn heiligen, want wie Hem vrezen, hebben geen gebrek' (Ps. 34:10);
- geborgenheid: 'In de vreze des HEEREN is een sterk vertrouwen, en voor zijn kinderen (d.w.z. de kinderen van iemand die God vreest) zal Hij een toevlucht zijn' (Spr. 14:26);
- Gods gunst: 'Want zo hoog de hemel is boven de aarde, zo is Zijn goedertierenheid machtig over wie Hem vrezen' (Ps. 103:11);

Volg Mij!

- ontferming: 'Zoals een vader zich ontfermt over zijn kinderen, zo ontfermt de HEERE Zich over wie Hem vrezen' (Ps. 103:13);
- vreugde: 'Wie U vrezen, zien mij en verblijden zich' (Ps. 119:74).

We merken: het is zegenrijk om Godvrezend te zijn! Maar bovenal wordt God verheerlijkt, wanneer wij Hem vrezen. En dat is wel het belangrijkste.

Maar wat is 'Godvrezendheid' precies?

Sommige gelovigen denken dat we voortdurend angst moeten hebben voor een toornende God Die ons misschien toch nog een keer zal straffen. Maar dat wordt niet bedoeld met Godvrezendheid.

Paulus leert ons: 'Want u hebt niet de geest van slavernij ontvangen, die opnieuw tot angst leidt, maar u hebt de geest van zonschap ontvangen, door Wie wij roepen: Abba, Vader!' (Rom. 8:15). En Johannes zegt: 'Hierin is de liefde bij ons volmaakt geworden, dat wij vrijmoedigheid mogen hebben op de dag van het oordeel. Want

zoals Hij is, zijn ook wij in deze wereld. Er is in de liefde geen vrees, maar de volmaakte liefde drijft de vrees uit. De vrees houdt immers straf in, en wie vreest, is niet volmaakt in de liefde' (1 Joh. 4:17vv). Hoe vaak heeft ook de Heere Jezus niet tegen Zijn discipelen of tegen verschillende mensen gezegd: 'Wees niet bang' of 'Vrees niet' (bijv. Matth. 14:27; 17:7; Luk. 5:10)? Nee, wij hoeven niet meer bang te zijn voor het oordeel!⁶

God vrezen betekent: Zijn gezag over je erkennen en Hem door je gedrag eren. Je bent bang om iets te doen wat Hem verdriet aandoet. Je eert Hem met diepe eerbied en ontzag, maar zonder angst.

God heeft recht op Godvrezendheid

God heeft er in dubbel opzicht recht op dat wij Hem vrezen: ten eerste is Hij God en daarmee de hoogste Autoriteit, aan Wie iedereen ondergeschikt is. Ten tweede hebben we als Christenen de meest belangrijke beweegredenen in dit feit: Hij heeft als onze Vader gezag over ons: 'Als u Hem als Vader aanroept Die zonder aanzien des persoons naar ieders werk oordeelt, wandel dan in de vreze des Heeren, gedurende de tijd van uw vreemdelingschap' (1 Petr. 1:17). Dat is geen slaafse angst, maar we vrezen Hem uit liefde tot Hem, omdat we 'met het kostbare bloed van Christus', Zijn geliefde Zoon, verlost zijn. Hoe kan die Godvrezendheid in ons leven te zien zijn? Daarover laten we Gods Woord spreken (Ps. 34:12): 'Kom, kinderen, luister

naar mij, Ik zal jullie de vreze des HEEREN leren'.

Ons spreken

'Behoed je tong voor het kwaad en je lippen voor het spreken van bedrog' (Ps. 34:14). Laten we, vóórdat we onze mond open doen, altijd eerst nadenken of dat wat we willen zeggen waar is. En als het waar is, schaadt het dan iemand? En als het niet tot schade is, is het dan wél nuttig? Hoe makkelijk onteren wij onze God door een lichtvaardig spreken. 'Laat er geen vuile taal uit uw mond komen' (Ef. 4:29).

Onze daden

Psalm 34 zegt verder: 'Keer je af van het kwaad en doe het goede' (vers 15). Dat gaat heel ver. Elke verkeerde daad is een belediging van God en getuigt daarom niet van Godvrezendheid! Als ik mij er altijd bewust van zou zijn dat God al mijn doen en laten ziet en beoordeelt, zou dat me voor

⁶ Ook voor de rechterstoel van Christus (2 Kor. 5:10) worden wij niet geoordeeld, maar 'openbaar'. Daar zien we naar uit, omdat we pas dan de genade van onze Heere in haar hele omvang zullen zien. Dat bewerkt blijdschap, hoewel met de gedachte aan die rechterstoel tegelijk ook een heel serieuze ernst is verbonden voor elke gelovige.

veel slechte daden bewaren. 'De vreze des HEEREN is het kwade te haten; hoogmoed, trots en de verkeerde weg en een mond vol verderfelijke dingen haat Ik' (Spr. 8:13).

De Bijbel noemt Godvrezendheid vaak direct in verband met het doen van gerechtigheid. 'Degene die Hem vreest en gerechtigheid doet, is Hem welgevallig' (Hand. 10:35). Simeon was 'rechtvaardig en Godvrezend'; daarom kon de Heilige Geest op hem komen (Luk. 2:25). Ook de hoofdman Cornelius kreeg het predicaat: 'een rechtvaardige man, die God vreesde' (Hand. 10:22). Job was 'een vroom en oprecht man, hij was godvrezend en keerde zich af van het kwaad' (Job 1:8). En wij?

Ons leven

Nauw verbonden met de vorige gedachte is de oproep om een zuiver en heilig leven te leiden. 'Laten wij onszelf reinigen van alle bezoedeling van vlees en geest, en de heiliging volbrengen in het vrezen van God' (2 Kor. 7:1). Het is dus zaak om ons ver te houden van elke vorm van onreinheid – die ons immers helaas in de wereld in rijke mate aangeboden wordt. En dat geldt voor een rein lichaam en een reine gedachtenwereld. Vooral dat laatste valt ons vaak zwaar.

Maar de gedachte aan Gods heiligheid en aan Zijn afschuw van de zonde kan ons daarbij helpen. Laten we een voorbeeld nemen aan de jonge Jozef, die God zó vreesde en eerde dat het hem duidelijk was: als ik toegeef aan deze verleidelijke vrouw, dan zondig ik tegen God (Gen. 39:9).

Onze ambities

Verder zegt Psalm 34: 'Zoek de vrede en jaag die na!' (vers 15b). Hoor ik bij hen die 'ruzie teweeg brengen' (vgl. Spr. 16:28) of ben ik een vredestichter? 'Zalig zijn de vredestichters, want zij zullen Gods kinderen genoemd worden' (Matth. 5:9). God is namelijk een God van vrede (Hebr. 13:20),

en als wij deze Zijn eigenschap in de wereld en onder onze geloofsbroeders en -zusters openbaren, eren we Hem en laten we zien dat we Hem vrezen.

Onze relaties

Ieder van ons staat in een bepaalde relatie tot anderen: de echtgenoot tot zijn partner, kinderen tot hun ouders, de werknemer tot zijn chef. Ook hierin kunnen we laten zien dat we Gods voorschriften belangrijk vinden, dat we Hem daarin vrezen.

Een voorbeeld: 'Wees in alles uw aardse heren gehoorzaam, niet met ogendienst als om mensen te behagen, maar oprecht van hart, in het vrezen van God. En alles wat u doet, doe dat van harte, als voor de Heere en niet voor mensen' (Kol. 3:22).

En heel algemeen wordt tegen ieder van ons gezegd: 'Wees elkaar onderdanig in de vreze van God' (Ef. 5:21).

Ons getuigenis

Wanneer wij ons Godvrezend gedragen, komen onze medemensen tot nadenken. Dat werkt beter dan duizend woorden! Velen zijn daardoor al tot het geloof in de Heere Jezus gekomen.

Petrus schrijft erover: 'Evenzo, vrouwen, wees uw eigen mannen onderdanig; opdat, ook als sommigen aan het Woord ongehoorzaam zijn, zij door de levenswandel van de vrouwen zonder woorden gewonnen mogen worden, doordat zij uw reine levenswandel in de vreze van de Heere waarnemen. Uw sieraad moet niet bestaan in iets uiterlijks: het vlechten van het haar, het dragen van gouden sieraden of het aantrekken van mooie kleren; maar uw sieraad moet zijn de verborgen mens van het hart, met het onvergankelijke sieraad van een zachtmoedige en stille geest, die kostbaar is voor God' (1 Petr. 3:4). En zo komen we bij een volgend aspect.

Ons uiterlijk

Misschien verbaast iemand zich erover dat Godvrezendheid zich niet alleen maar in ons denken en handelen openbaart, maar ook in hoe we eruitzien.

De apostel Paulus schrijft door de Heilige Geest: 'Evenzo wil ik dat de vrouwen zich tooien met eerbare kleding, ingetogen en bezonnen, niet met het vlechten van het

haar of met goud of parels of kostbare kleren, maar met goede werken, wat bij vrouwen past die belijden Godvrezend te zijn' (1 Tim. 2:9vv). Schaamtegevoel, je eigen lichaamsvormen niet showen – dat is Godvrezend!

En lopen ook wij mannen op dit punt geen gevaar dat onze outfit gebrekkige Godvrezendheid verraadt?

Onze dienst

Ook bij onze dienst voor de Meester moet ons steeds voor ogen staan: Hij is onze Heere en wij zijn verantwoording schuldig aan Hem.

Daarom kan een dienaar de Heere alleen welgevallig zijn, wanneer hij Godvrezend is: 'Laten wij daarom, omdat wij een onwankelbaar Koninkrijk ontvangen, aan de genade vasthouden en daardoor God dienen op een Hem welgevallige wijze, met ontzag en eerbied' (Hebr. 12:28).

Onze aanbidding

Godvrezendheid komt ook daarin tot uiting dat wij God loven en aanbidden. Dat lezen we in Psalm 22:24: 'U die de HEERE vreest, loof Hem'. Zijn wij ons wel altijd bewust van Gods grootheid, wanneer wij met lof en aanbidding tot Hem naderen?

Ook daarbij past ons Godvrezendheid: 'Ik echter zal door Uw grote goedertierenheid Uw huis binnengaan, mij buigen naar Uw heilig paleis in vreze voor U' (Ps. 5:7).

De Heere Jezus – ons Voorbeeld

Toen de Heere Jezus als Mens op deze aarde leefde, heeft Hij in alles God geëerd. Bij Hem was deze tekst altijd waar: 'Het beginsel van de waarheid is de vreze des Heeren'.

Jesaja zegt profetisch over Hem: 'Op Hem zal de Geest van de HEERE rusten: de Geest van wijsheid en inzicht, de Geest van raad en sterkte, de Geest van de kennis en de vreze des HEEREN'. De Duitse vertaling vervolgt: 'Zijn vreugde zal zijn in de vreze des HEEREN' (Jes. 11:2vv). Wanneer wij Zijn leven in alle details bekijken, leren wij wat echte Godvrezendheid is!

Egbert Brockhaus

tijdschrift
voor jonge
Christenen

De dochters van Zelafead

Wij vinden in de Bijbel en met name in het Oude Testament verschillende tekstgedeelten waarin vrouwen of meisjes worden genoemd als voorbeelden om na te volgen. Kort geleden werd ik herinnerd aan de vijf dochters van Zelafead: Machla, Noa, Hogla, Milka en Tirza (Num. 26:33; 27:11 e.a.).

Verschillende dingen die ons over deze vijf jonge vrouwen meegedeeld worden, zijn voor mij heel waardevol geworden. Laten we er eens over nadenken welke impulsen van deze meisjes uitgingen – ook naar ons toe vandaag de dag.

1. Ze hadden onderling een goede band (Num. 27:1-2)

Wanneer ze ergens verschijnen, worden ze altijd alle vijf samen genoemd. In geen enkele tekst lezen we dat ze ruzie maakten over de vraag wie van hen de belangrijkste plaats zou moeten hebben. Blijkbaar heeft

noch de oudste, noch de jongste bepaalde speciale rechten voor zichzelf opgeëist. Hoe gaan wij in het gezin als broers en zussen met elkaar om? Hoe mooi is het wanneer wij allemaal uit zijn op onderlinge vrede en begrip voor elkaar. En dat geldt beslist niet alleen in het gezin, maar

ook voor plaatsen waar wij als gelovigen samenkomen.

We mogen elkaar allemaal aansporen om 'de vrede na te jagen' (Hebr. 12:14) en erover na te denken wat wij hieraan zelf kunnen bijdragen. We vinden op verschillende plaatsen interessante tips (bijv. Fil. 4:2 en 8; 1 Kor. 7:9-13 of Rom. 14:21).

Als we al deze dingen ter harte nemen, hoeveel problemen zouden dan in de gezinnen en onder broeders en zusters voorkomen kunnen worden! Hebben bijvoorbeeld door erfeniskwesties niet sommigen hevige meningsverschillen gekregen? Er zijn zelfs familiebanden door verbroken!

2. Ze waren op de hoogte van Gods beloften (o.a. Num. 27:4)

God had door Mozes tot Zijn volk gezegd dat Hij ze naar een land 'overvloeiende van melk en honing' wilde brengen. Deze jonge vrouwen hadden daarvoor belangstelling. Het liet hen niet onverschillig waar ze heen zouden trekken en hoe het daar zou zijn. Zij verheugden zich al op dit land. Maar er was een probleem. Zij waren 'maar' vrouwen.

Volg Mij!

Hun vader had geen zonen. Alleen gezinnen met zonen hadden de toezegging gekregen van een erfdeel in het land Kanaän. Dat wordt duidelijk uit de verdeling van het land, bijv. in Numeri 26:52-56.

Hun gezin moest toch ook een deel van dit geweldige land krijgen! Dus vatten zij moed en legden hun zaak aan Mozes voor. Daarvoor was heel wat geloofsmoed nodig. Mozes was de grote man van God. Hadden ze wel het recht om met hun vragen naar deze grote man te gaan? Er waren immers ook al andere mannen door Mozes uitgekozen om te beslissen over de rechtszaken van het volk Israël (Ex. 18).

Voor de jonge vrouwen was de kwestie echter zo belangrijk, dat ze niet bang waren om regelrecht naar Mozes te gaan. Dus stonden ze voor hem en voor Eleazar, de priester, en voor de vorsten en de hele menigte bij de ingang van de tent van samenkomst. Wat zullen hun harten geklopt hebben! Ik ben ervan overtuigd dat ze deze zaak eerst vooraf met God besproken hebben. Hij zorgde ervoor dat ze de moed kregen die ze nodig hadden. Ze deden het ook met de nodige eerbied. Ze waren zich ervan bewust dat God geen zonde over het hoofd ziet. Korach, Dathan en Abiram waren in opstand gekomen tegen God. Hij moest hen daarom zwaar straffen. En wat deze vijf dochters betrof: ook al was hun vader niet in zo'n openlijke opstand tegen God gestorven (Num. 27:3), toch had de dood hem getroffen als gevolg van ongehoorzaamheid. Mede daardoor had hun familie dit probleem.

Ideale omstandigheden om de Bijbel te kennen

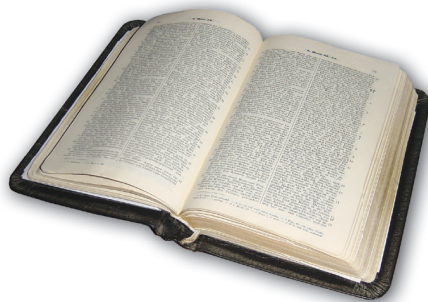
Laten we nog even denken aan de omstandigheden van deze vrouwen. We weten niet hoe oud ze waren en welke dingen ze tijdens de woestijnreis al meegemaakt hadden. Maar uit wat ze uit de wetgeving wisten, hebben ze de juiste conclusie getrokken. Hoe is dat bij ons? Wij hebben het complete

Woord van God in handen. Daarin vinden wij alle beloften op schrift gesteld.

Bovendien hebben alle gelovigen in onze tijd nóg iets, dat van ontzettend groot belang is. Lees maar eens 1 Korinthe 2:12: 'Wij hebben niet ontvangen de geest van de wereld, maar de Geest Die uit God is, opdat wij zouden weten de dingen die ons door God genadig geschonken zijn'. Hebben wij er wel eens over nagedacht wat voor een geweldige zegen dat is? Ik schaam mij als ik me ervan bewust word hoe ik met deze belofte omga. Onze God kan ons geen vreugde in Zijn beloften schenken, als wij in ongehoorzaamheid leven.

Bijbelstudie – alleen iets voor mannen?

Velen menen dat Bijbelstudie speciaal een zaak van mannen, van broeders, zou zijn. Vrouwen horen immers in de samenkomsten van de gelovigen niet te spreken. Als ze al vragen hebben, zouden ze thuis hun eigen mannen moeten vragen (1 Kor. 14:34vv). 'Dus' zou de Bijbelstudie voor vrouwen helemaal niet zo belangrijk zijn... Maar de dochters van Zelafead laten ons iets anders zien. Vrouwen moeten op de juiste plaats en op de juiste manier met de dingen van God bezig zijn! De Heere hecht daar waarde aan. Hij heeft daarom in Zijn Woord niet alleen maar in het Oude Testament zulke voorbeelden gegeven. Priscilla, die zes keer in het Nieuwe Testament

genoemd wordt, kon door God gebruikt worden om samen met haar man aan Apollos, deze gezegende prediker, Gods wegen

tijdschrift
voor jonge
Christenen

nauwkeuriger uit te leggen. In het Bijbelvers dat daarover vertelt (Hand. 18:26), wordt Priscilla zelfs als eerste genoemd!

Laten we eens letten op het antwoord van God op de zaak van de jonge vrouwen. 'De dochters van Zelafead hebben gelijk; u moet hun inderdaad een eigen erfelijk bezit geven, te midden van de broers van hun vader, en u moet het erfelijk bezit van hun vader op hen doen overgaan', zo luidde Zijn aanwijzing aan Mozes (Num. 27:7).

3. Hun manier van doen had effect op hun omgeving (Num. 36:1-4)

Daarover deelt ons de tekst in Numeri 36:1 het volgende mee: 'De familiehoofden van het geslacht van de nakomelingen van Gilead ... kwamen naar voren en spraken ten overstaan van Mozes en ten overstaan van de leiders, de andere familiehoofden van de Israëlieten'.

Toen hebben volwassen mannen zich door het gedrag van de vijf vrouwen laten aansporen in hun belang in het erfdeel van God. Ze hadden overwogen dat, wanneer de vrouwen een man uit een andere stam zouden trouwen, dan het erfdeel onherstelbaar verloren zou gaan.

Nee, zij wilden niet bij die vijf achtergesteld worden. Dus gingen ook zij met hun zaak naar Mozes. Deze legde het op zijn beurt aan God voor. Mozes kon het volk als antwoord van God overbrengen: 'De stam van de nakomelingen van Jozef heeft gelijk'. God gaf toen een voorschrift dat iedere dochter die een erfdeel uit één van Israëls stammen bezat, een man uit haar eigen stam moest trouwen. Daardoor zouden de afzonderlijke stammen in Israël altijd het erfelijk bezit van hun vaderen in bezit houden. Dit voorschrift gold voor het hele volk.

Is dat niet een bemoediging voor alle gelovige vrouwen in onze tijd? Ik ben ervan overtuigd dat onze God zo'n gedrag ook vandaag tot een rijke zegen voor ons allemaal laat zijn. Helaas oriënteren wij ons

Volg Mij!

maar al te vaak op mensen die met Gods zegeningen en beloften weinig of helemaal niets van doen willen hebben.

Over de vorsten van Manasse lezen we nog dat ze het aanvaardden om door het voorbeeld van de dochters van hun stam beïnvloed te worden. Misschien ontstond hun reactie uit een zekere jaloezie. Dat is natuurlijk geen goede motivatie. En tóch gebruikt God de vraag van de vorsten om

hun belang in het erfdeel te ondersteunen. Ik denk dat ik daar nog heel wat van kan leren.

Maar we zouden niet verbaasd moeten zijn dat wij (als mannen) van godvrezende vrouwen veel kunnen leren. Daarvoor zijn er heel wat voorbeelden in de Bijbel. We hoeven maar te denken aan Débora en Maria van Bethanië. Onze Heere wil dat wij van elkaar goede dingen leren.

4. Ze werden gekenmerkt door gehoorzaamheid en een krachtig geloof (Num. 36:10-11; Joz. 17:3-4)

Deze beslissingen werden in het 40e jaar na de uittocht uit Egypte genomen. Uit Jozua 14 kunnen we afleiden dat er ongeveer zeven jaren voorbijgingen, voordat Jozua het land Kanaän aan het volk gaf. Op dit tijdstip treden de dochters van Zelafead voor Jozua en Eleazar om hen aan Gods beloften te herinneren. En de dochters kregen een erfelijk bezit onder de zonen van Manasse (Joz. 17:3-6).

Wij moeten bedenken dat ze het alleen kregen op grond van hun gehoorzaamheid. Ze hadden de voorschriften van God in acht genomen en waren met mannen uit hun eigen stam getrouwd (Num. 36:10vv).

Zo worden deze vrouwen niet achtergesteld bij Kaleb, de geloofsman die bij deze gelegenheid ook weer in beeld komt. Ook hij had een belofte van God voor een erfelijk bezit in het land Kanaän gekregen en had deze belofte in zijn hart bewaard, tot het moment kwam dat ze in vervulling kon gaan.

Laten ook wij met alle kracht van het geloof onze weg gaan en een beroep doen op Gods beloften voor ons persoonlijk.

In 2 Petrus 1 wordt ons beschreven dat wij de grootste en kostbare beloften gekregen hebben. Maar het wordt verbonden aan de oproep om met

alle inzet aan het geloof de deugd toe te voegen. Zo kunnen ook deze gebeurtenissen er mee toe bijdragen, dat wij 'in de weg van volharding en vertroosting door de Schriften de hoop zouden behouden' (Rom. 15:4).

R. Möckel

'De HEERE kent de dagen van de oprechten, hun erfelijk bezit zal voor eeuwig blijven' (Ps. 37:18)

Gods werk in cel en concentratiekamp (deel 1)

Hendrik L. Heijkoop (1906-1996), een gewaardeerde Bijbeluitlegger, stelde al als jonge Christen zijn leven bewust onder de leiding van de Heere en diende Hem op veel terreinen.

Na de bezetting van Nederland door nazi-Duitsland (vanaf mei 1940) werd broeder Heijkoop gevangengenomen, o. a. omdat hij Joden geholpen had. Een aantal van zijn ervaringen in gevangenschap en concentratiekamp in deze tijd heeft hij na de oorlog opgeschreven en wij geven ze hier in verkorte bewerking weer.

Ze moeten voor ons een aansporing zijn om onze Heere in alle omstandigheden (die veel beter zijn dan in het concentratiekamp!) onvoorwaardelijk te vertrouwen en bewust Zijn goedheid te beleven.

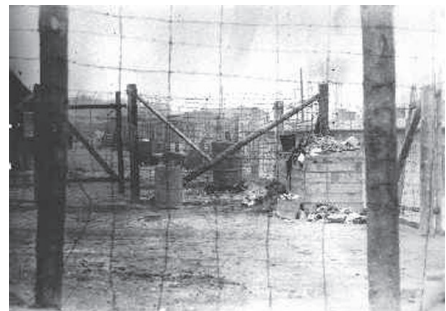
In oktober 1942 werd ik gearresteerd en naar het politiebureau in Winschoten gebracht. De volgende middag werd ik met een aantal anderen per auto naar Groningen gebracht. Onderweg moesten wij kort wachten, omdat een band bijna leeg was, en juist op dat moment kwam er een broeder langs die mij zag en met wie ik een paar minuten kon spreken. Soms vergeten we de werkelijkheid van broederliefde erg snel, maar op zulke momenten twijfelen we er niet aan. Ons hart zegt ons dat ze bestaat (1 Joh. 5:1; Hand. 28:15).

Vier weken eenzame opsluiting – en toch gelukkig

In Groningen werden we afgeleverd bij het Scholtenshuis, het beruchte bureau

Volg Mij!

van de Sicherheitsdienst, en aansluitend in de gevangenis gezet. Daar werd ons in de

kleedkamer alles afgenomen: horloge, geld, foto's, papieren en – het ergste van alles – ook mijn Bijbel. Daarna werden we naar een cel gebracht. Ik had eenzame opsluiting en moest daarom alleen zitten, met het verbod om te lezen, te werken en uit de kantine iets

te kopen. De bewaker die mij erheen bracht, was een jongeman, en, zoals ik achteraf hoorde, lid van de gereformeerde kerk. Hij was erg vriendelijk en verzekerde mij dat de opzichters alles zouden doen om het mij zo aangenaam mogelijk te maken. Dat bleek inderdaad waar te zijn. Het beste was wel dat hij mij beloofde een Bijbel te brengen. Ik moest hem na gebruik elke keer wegstoppen, zodat hij niet direct gezien werd; en wanneer hij toch ontdekt zou worden, zou hij het standpunt innemen dat een Bijbel tot de inventaris van een cel behoorde.

Twee dagen later kreeg ik de Bijbel. Ik ben de vriendelijkheid van deze opzichter, die ik juist toen zo nodig had, nooit vergeten.

De eerste vier weken heb ik in deze cel doorgebracht. Over het algemeen was ik gelukkig. Niet altijd. Soms overmanden mij de angst voor de verhoren en de zorg om thuis. Maar de nabijheid van God wordt nooit zo ervaren als in moeilijkheden. En het lezen van Gods Woord geeft een diepe

rustige vrede die sterker is dan alle moeilijkheden. Ik had tijd om de Bijbel te lezen en die heb ik ook daarvoor gebruikt. Ik las regelmatig vijf tot acht uur op een dag. Toen het leesverbod opgeheven werd, kon ik ook andere boeken krijgen. Maar heel snel maakte ik daar geen gebruik meer van. De Bijbel werd mij te kostbaar, en ik gunde mezelf geen tijd om andere boeken te lezen.

Ik deed niet echt aan Bijbelstudie. Dat had ik thuis jarenlang met veel blijdschap voor mijn hart gedaan. Hier las ik onder gebed allereerst Genesis en daarna in het Nieuwe Testament vanaf Mattheüs 1 steeds verder, zonder teksten te vergelijken en zonder te proberen de diepere betekenis te begrijpen. Ik liet het Woord op mij inwerken en bleef bij de indruk staan. Zo ervoer ik

- de geweldige genade en liefde, die in alle daden en woorden van God en van de Heere Jezus zichtbaar wordt;
- Zijn heerlijkheid, die niet verborgen kon blijven, ook al ging Hij Zijn weg in nederigheid;
- Zijn zorg voor de Zijnen in alle omstandigheden;
- daarna las ik over de heerlijke zegeningen in de Brieven van Paulus.

Dat had mijn hart in die tijd nodig. En het resultaat blijkt uit een citaat van een brief die ik in de cel geschreven heb: 'Het gaat prima met mij. Ik probeer te leven overeenkomstig Matth. 6:34, Rom. 12:12 en Fil. 4:4 en 6, en ervaar vers 7 uit Filippi 4 ('De vrede van God, die alle begrip te boven gaat, zal uw harten en uw gedachten bewaken in Christus Jezus'). Ik kan 5-8 uur in het Woord lezen, en dat maakt mij zo gelukkig. Het bewerkt in mij zo'n rust en vreugde, die niet uit te drukken is. Daardoor kan ik veel zingen. Tijdens de 2 x 25 minuten dat ik per dag even buiten mijn cel mag zijn, zing ik bijna de hele tijd en soms ook in mijn cel.

Gisteren zong ik tijdens het luchten: 'Al de weg leidt mij mijn Heiland', en toen floot een ander mee'.

Dat kan alleen Gods genade in een zwak mensenhart bewerken. De ervaringen van vele andere gelovigen met wie ik sprak, waren dezelfde.

Een groep jonge mensen uit Meppel die ter dood veroordeeld waren, zat in Scheveningen in de cel. Toen ze te horen kregen dat ze de volgende dag doodgeschoten zouden worden, hebben ze de nacht samen doorgebracht met bidden, met lofliederen zingen en met het brengen van het Evangelie aan hen die in andere cellen in de buurt zaten.

Een andere ter dood veroordeelde die in hun buurt zat, heeft het beschreven en de mogelijkheid gehad zijn brief de gevangenis uit te smokkelen. Vlak daarna werd hij doodgeschoten, maar zijn afscheidsbrief en het getuigenis over zijn medegevangenen laten zien hoe God zijn hart gesterkt heeft en hem vreugde heeft gegeven tijdens de vier lange maanden die tussen het proces en de uitvoering van het vonnis lagen.

In het doorgangskamp in Amersfoort

Op 20 november 1942 werden wij samen met 14 andere mannen uit de gevangenis in Groningen naar het P.D.A. (Politie Doorgangskamp Amersfoort) gebracht.

Ik wil niet verder ingaan op de ontvangst en de behandeling van de Joden. Hun situatie was nog slechter. De toestand en de sfeer in de P.D.A.'s in 1942 is alleen door mensen te begrijpen die het meegemaakt hebben.

Iets wat mij in de eerste dagen het meest raakte, was de behandeling van de Joden. De Duitse kampeiding en de bewakers konden geen Joden zien, zonder op hen los te slaan. Ook de Nederlanders die een post

bemachtigd hadden, namen eraan deel om in de gunst van de kampeiding te komen. Ik heb gezien hoe verschillende Joden doodgeranseld werden of in de omheining van prikkeldraad geslagen werden, waar ze dan door de bewakers aangeschoten werden, om langzaam te sterven.

Wij hebben er veel over gesproken. En als vanzelf kwamen onze gedachten dan bij Hem Die alle leed van de mishandeling, haat en verachting gekend heeft, veel dieper dan wij het ooit kunnen ervaren (Hebr. 12:2vv).

Door lijden gered

Hoewel ik goed wist dat wij uit eigen kracht niets kunnen en ik ook op de Heere vertrouwde, kwam op de weg in het kamp toch de vraag in mij op: Anderen komen hier goed vandaan, jij zult er ook wel doorheen komen. Jij bent sterk en gezond, waarom dus niet? Toen ik er een paar weken was, liet de Heere mij zien dat *Hij alleen* kan bewaren en dat vertrouwen op eigen kracht en eigen kunnen dwaasheid is.

In deze winter verloor ik drie of vier keer het bewustzijn. Door de leiding van God werd ik in een ziekenbarak opgenomen, waar aan het licht kwam dat ik een maagzweer had gekregen. Menselijk gezien was mijn toestand zeer bedenkelijk. Net zoals iedere nieuwkomer was ik in de eerste weken per dag ongeveer een pond afgevallen.

Door de koorts, en omdat ik het eten dat we kregen niet kon verdragen, werd alles nog erger. Hoewel de Heere mij bewaarde voor opstandigheid, kwam toch de vraag bij mij op waarom dit moest gebeuren.

In Zijn genade heeft de Heere mij, afgezien van de bovengenoemde reden, hierop later in Vught nog een antwoord gegeven: daar kon ik stilletjes mijn dossier lezen, waarin stond dat ik naar een berucht Duits concentratiekamp gestuurd zou worden. Door mijn ziekte is dat niet doorgegaan. Meneer Scholtens (een andere gevangene) is destijds wel op transport gezet en is er binnen een maand gestorven.

Bijbels waren er in dit kamp in Amersfoort nagenoeg niet. Het bezit ervan was streng verboden, en ook onder de gevangenen zaten verraders. Zij die er eentje hadden, waren er daarom erg voorzichtig mee en leenden die alleen uit aan betrouwbare personen. Zo ging een Bijbel dan van hand tot hand; de één had hem een uur, een ander twee uur, enz.

Nadat ik een aantal weken in het ziekenbarak gelegen had, kreeg ik voor de eerste keer een Bijbel. De manier waarop ik de bezitter leerde kennen, was opmerkelijk. In de wasruimte waarin zich 's morgens drie- tot vierhonderd bewoners van de ziekenbarak moesten wassen, hoorde ik hoe iemand een ander erop wees dat God alle dingen bestuurt. Als bewijs noemde hij een aantal teksten. Ik noemde toen het eerste gedeelte van Zacharia 6.

Een of twee dagen later herkende de spreker mij weer in een hoek van de wasruimte en vroeg hoe ik dat bedoeld had. Hij had het gedeelte gelezen, maar begreep niet hoe hij het verband moest zien met zijn opmerking. Daardoor wist ik dat hij een Bijbel bezat. Zo kreeg ik die al gauw om een paar uur in te lezen, een onbeschrijflijke rijkdom als je een aantal weken zonder hebt moeten doen!

De eigenaar van deze kleine Bijbel was een hervormde predikant uit de provincie Groningen, die toen al een aantal maanden in Amersfoort was en daardoor aan het 'klimaat' gewend was. In de weken nadat we elkaar hadden leren kennen tot 7 januari 1943, toen ze vrijgelaten werden, heb ik grote achting gekregen voor hem en zijn collega's, met wie hij samenwerkte. Ze zijn voor velen tot een zegen geweest in die donkere dagen in december 1942.

Godsdienstige samenscholingen waren streng verboden. Toch werden ze elke zondag gehouden in een aantal barakken waar de leidinggevende van de zaal (zelf een gevangene) er niet vijandig tegenover stond;

in de ziekenbarakken nog vaker. Vanwege het gevaar waren ze altijd klein, met 5 tot 15 personen, tussen de bedden, zodat de mensen, als er onrust dreigde, snel uit elkaar konden gaan.

Gewoonlijk werd er gebeden, een tekst voorgelezen en er werd iets over gezegd, en dan weer gebeden, totaal ongeveer een kwartier. Er werd natuurlijk nooit gezongen. De belangstelling was altijd groot, maar omdat het zo gevaarlijk was, werden alleen maar personen uitgenodigd die betrouwbaar waren.

Met name tijdens de kerstdagen in 1942 zijn er veel van zulke bijeenkomsten geweest.

Het Evangelie in het kamp

Bovendien spraken we in de ziekenbarak regelmatig met de patiënten. Meestal deed ieder dat in zijn zaal, want officieel mocht je niet op een andere zaal komen.

Zo ging ik, toen ik weer kon opstaan, elke morgen langs de bedden van de patiënten. Toen heb ik de zegen van concentratiekampen leren kennen. Met tientallen mensen heb ik gesproken, van de hoogste tot de laagste klassen in de maatschappij, met katholieken en protestanten, met gelovigen en naam-Christenen, ja, zelfs met Godloochenaars. Niemand weigerde dat er over de Heere Jezus werd gesproken. Helaas... niet iedereen geloofde of nam aan wat wij zeiden. Maar toch heeft, zover ik mij herinner, niemand geweigerd om over de Heere Jezus te horen.

Daar vielen alle dingen weg waarop de mens zo graag vertrouwt: rijkdom, positie, kennis, aanzien, omgeving, gezin, enz. En wanneer dan onder de vernederende behandeling en omstandigheden het masker van de zogenaamde beschaving wegviel en de ware aard van de mens zichtbaar werd, werden

zijn zelfvertrouwen en zelfrespect aan het wankelen gebracht. En als daar dan nog ziekte met het uitzicht op de dood bij kwam, dan was de hoogmoed meestal gebroken.

Hoe dankbaar waren ze vaak, als ze hun hart uitgestort hadden en we daarna gebeden hadden, of als ik een aantal teksten opgezegd had, of als ik één van de weinige keren een Bijbel of een Nieuwe Testament had en daaruit iets had voorgelezen.

Zeker, niet allen hebben zich bekeerd, en bij een paar die het toen leken aan te nemen, heb ik later, toen ze vrij waren, een vraagteken moeten plaatsen. Maar daarnaast heb ik overtuigende bewijzen van de werking van Gods Geest gezien.

Deze weken in de ziekenbarak in kamp Amersfoort horen bij de gelukkigste in mijn leven. Het bewustzijn van de gemeenschap met God en het feit door Hem gebruikt te worden, en ook de kracht van Gods Woord te zien, gaven een vreugde in mijn hart die door niets verstoord kon worden.

Hendrik L. Heijkoop

*Deze broeder heeft
verschillende boeken mogen schrijven
die bijzonder de moeite waard zijn.
Ken je zijn meest vertaalde boek al?
Het is:*

“Brieven aan jonge mensen”.

Bestel het gauw en lees het z.s.m.!
Het boek heet in andere talen met recht
“Met Christus beginnen”
en is een echte aanrader.

Geloven met het hart

'Ik ben de goede Herder en Ik ken de Mijnen en word door de Mijnen gekend, zoals de Vader Mij kent en Ik de Vader ken; en Ik geef Mijn leven voor de schapen' (Joh.10:14-15).

Een paar jaar geleden werd bij een cultureel evenement aan een toonaangevende Engelse acteur gevraagd of hij tot vermaak van zijn medegasten iets wilde voordragen. Dat wilde hij wel, en hij vroeg of er in het publiek een speciale wens leefde.

Nadat het een ogenblik stil was zei een oude man: 'Mijnheer, kunt u voor ons Psalm 23 reciteren?' De acteur zette een verbaasd gezicht. Hij dacht even na en zei toen: 'Dat kan ik wel doen, maar onder één voorwaarde: nadat ik deze Psalm voorgedragen heb, moet u, mijn vriend, hetzelfde doen'. 'Ik?', vroeg de oude man ver-rast, hoewel hij een prediker was. 'Maar ik ben niet goed in retoriek. Maar als u dat graag wilt, dan zal ik het doen'.

Op indrukwekkende wijze begon de acteur de psalm voor te dragen. Zijn stem en zijn intonatie waren perfect. Hij boeide zijn toehoorders, en toen hij bij het einde kwam, brak het publiek uit in een groot applaus.

Nadat het applaus weggestorven was, ging de oude prediker staan en begon de psalm voor te dragen. Zijn stem was niet opmerkelijk, hij legde de klemtoon niet foutloos. Toen hij klaar was, onderbrak geen geluid van applaus de stilte. Maar vele hoofden waren gebogen.

De acteur stond opnieuw op. Zijn stem trilde, toen hij zijn hand op de schouders van de oude prediker legde en tegen de gasten zei: 'Ik heb jullie ogen en oren bereikt, mijn vrienden. Maar hij, hij heeft jullie harten geraakt. Het verschil is eenvoudig dit: ik ken Psalm 23. Maar hij, hij kent de Herder'! **En jij?**

